

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Égész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Karácsony.

Menyből az angyal eljött hoz-
zátok pásztorok . . . aztán szépen,
halkan visszasuhant az égbe, oda-
borult mindenható alkotójának tró-
nusa elé és sirva fakadt:

„Uram, a halál angyala lebeg
kivont karddal Európa felett, a
mezőkön nem pásztorokat láttam,
hanem holttesteket.“

Igy borult fölének a karácsony
éjjele. Karácsony van, mint akkor,
midőn szines, búbájos keletnek egy
kis falujában, a betlehemi jászol-
ban megszületett az eszme. Csak
jászolban, a legdemokratikusabb
millieuben, példázván mindjárt azt,
hogy a szellemi arisztokrácia nincs
kupolaacsarnokokhoz kötve.

Ne is ott keressük korunk ma-
gas ideáljait, ahol himzettfrakkos
diplomatak dirigens pálcája alatt
alakul ki a jövő panoptikuma,
azok csak elriasztják a karácsony
angyalát. Keressük ott a szeretet-
tet, ahol a csodás bibliai időkben

kodifikálták, az egyszerű patriar-
chalis élet vonalán, a természetes
emberkapsolódás világában, ame-
lyet csak megrontottak rossz és
igazságtalan társadalom-alakulások
és akkor azok a cinikus arcok,
amelyek keserűvé torzultak, mikor
a keresztényi szeretetet ép a sze-
retet ünnepére hazudtolta meg a
művelt emberiség, megtanulhatnak
ujra bizni, csakhogy nem a ma
hangoztatott civilizációnak, ennek
az álműveltségnek a keretében, ha-
nem a hamisítatlan természet kere-
tében, ahová Tolstojnak, a legujabb
kor megváltó apostolának ujja mu-
tatott.

Mert van szeretet. A szeretet
nem halt meg a keresztfán, köz-
tünk él és bennünk folytatódik.
Avagy melyik kételkedő mondaná,
hogy nem szerette az édesanyja,
vagy hogy nem szerette az édes
anyját.

Sötét karácsony éjjel van, a
szerepet ünnepének mécsese lobog
és eszükbe jut az édesanyánk, a

gyermekkorunk . . . és ünnepünk
van. Talán egy könyecsepp is le-
gördül a szemünk pilláján, hiszen
„fájdalom a boldogságnak egyik
alkatrésze.“

És az emberek, mikor a világi
nagyképűség piedesztáljáról, ame-
lyet ők műveltségnek neveznek, a
szerepetre, a naiv gyermekkorra
emlékeznek, ebben a pillanatban
már is műveltebbekké válnak. Aki
nem hiszi, az csak gondoljon vissza
az első ideáljára, aki rámosolygott,
és gondolatainak cirádáit be fogja
aranyozni a multnak, az emléke-
zésnek glóriája.

És sok ember át fogja érezni,
hogy ez a mult csak mult, csak
emlék, aminek folytatását, ígéreteit,
reményeit keresztre feszítette a fá-
tum, — ámde ugy-e a szeretet
azért nem halt meg és ma, dere-
sedő fejjel is látjuk a fiatalokat,
akik keresik egymás tekintetét és
„megértik egymást“, ami annyit
jelent, hogy nem értenek semmit,
hisz nincs is mit megérteni, csak

OCCASIO!!

A karácsony küszöbön áll, teljesítse bevásárlásait, amíg nem késő, mert közvetlen az ünnepek előtt már
: : : : a szebb dolgokat rendszeren elkapkodták. : : : :

Raktáron vannak és alkalmi ajándéknak igen megfelelnek:

Valódi japán dobozaink gyönyörű kivitelben. Gyönyörű bonbonierok és egyéb kazetták.

: : : : **Karácsonyfa-diszek és cukorkák, szalon bonbon, — ugyszintén:** : : : :

**Karácsonyi sonka
Narancs
Mandarin
Füge, szilva
Malaga szőlő
Friss almeria szőlő**

**Mandola
Mogyoró
Kandirozott gyümölcs
Francia töltött dinnye és
Különféle finom csemegék.**

Legfinomabb kávék, rizsek, olajok, sajtok, halfélék, hideg felvágottak, prágai sódar. — **Tálak diszítését elvállaljuk.**

Rendeléseket hizlalt baromfira és karácsonyi sonkákra e hó 20-ikáig fogadunk el.

RÁCZITS ÉS CZVRKUSITS

fűszer és esemege nagykereskedők ZOMBOR.

a szeretet született meg újra, hogy majdan újra keresztalált haljau: mert ez a szeretet tragikuma.

A pénzügyi intézetek és a válság.

Irta: dr. Bródy Aladár.

Azt a depressziót, amit a mostani válságos idők okoznak, legnagyobb mértékben a pénzügyi intézetek érzik meg. Valamennyi irányadó pénzpiacra a hivatalos rátáig emelkedett a magánkamatláb és a jegybankok igénybe vétele is rendkívül erős emelkedést mutat. A pénzügyi viszonyok tehát egyre rosszabbodnak, mely körülmény már egymagában is épen elég gondot okoz a pénzügyi intézeteknek.

Nálunk azonban egy más körülmény is közreműködik abban a tekintetben, hogy megnehezítse a pénzügyi intézetek dolgát. Az általános közgazdasági okokhoz járul, egy szintén csaknem általánosnak mondható bizalmatlanság, amely a külpolitikai viszonyokkal kapcsolatos s amelynek eredményeképpen a legutóbbi időkben egyre halljuk, hogy mennyire megrobanták a betétek ezt vagy azt a pénzügyi intézetet. E soroknak épen az a céljuk, hogy rámutassanak arra, milyen megokolatlan, célra nem vezető, helytelen dolog a pénzügyi intézeteknek ez a megrobánása.

Tudvalevő, hogy ha tisztán a részvényitőkjűkre volnának utalva, a nagy pénzügyi intézetek sem tudnának boldogulni. A visszleszámitolásnak és a betéteknek a pénzügyi fejlődés mai fokán talán még fontosabb szerep jut, mint magának a részvényitőkjűkének. A részvényitőkjű alapja, hogy úgy mondjam kiindulása egy-egy pénzügyi intézet működésének, de

a visszleszámitolásnak és a betéteknek jut az a szerep, hogy tovább fejlesszék az egészséges alapokra épített pénzügyi intézetet.

A mai rossz pénzügyi viszonyok közt — mely viszonyok azonban korántsem a mi speciális viszonyaink, hiszen európaszerte, sőt a kontinensen túl is ugyanazokat a jelenségeket észlelhetjük a pénzügyi élet terén — nagyon megvan nehezítve a visszleszámitolás. Pedig normális időkben épen a visszleszámitolás az, amely remediuma az egy-egy pénzügyi intézetnél pillanatnyilag mutatkozó tőkehiánynak. Minthogy tehát a tőkepótlásnak ez a módja most sok nehézségbe ütközik, fokozottan fontos szerep jut a betéteknek.

A pénzügyi intézetek tehát, minden igyekezetükkel azon vannak, hogy betétállagukat megtartsák, sőt — ha az egyáltalán lehetséges — még növeljék is. E cél elérése érdekében több betétkamatot is fizetnek, mint annak előtte és általában kedveznek a betéteknek.

És mégis mit látunk? Napról-napra újabb és újabb híreket hallunk a pénzügyi intézetek megrobánásáról. Valami különös, érthetetlen bizalmatlanság vett erőt az embereken. Akiben tegnap még teljesen megbiztak, ma már nincs hozzá bizalmuk. Amelyik pénzügyi intézetre a minap még egész vagyonukat rábízta volna, ma ugyanottan utolsó fillérig felmondják a betétjüket.

Felmerül itt az a kérdés, hogy miért ez a nagy buzgalom a betétek felmondása körül, mikor minden épen amellet szól, hogy ne mondjuk fel a betéteinket. Mert hiszen a betétek felmondása mellett csak egy — nagyon naiv — argumentumot szoktak felhozni, azt, hogy a pénz mostan a ládafiában

van a legbiztosabb helyen. Ez azonban teljességgel nem áll, mert ha az abszolút jó hírnevű pénzügyi intézetnél nem volna kellő biztonságban a pénz, ugyan mi alapon mondhatnók akkor, hogy otthon biztos helyen van.

Ezzel szemben kézenfekvő argumentumokat lehet felhozni amellet, hogy nem kell felmondani a betéteket. Aki részt vesz a pénzügyi intézetek elleni felmondási attackban, az tevékenyen közreműködik abban, hogy a rossz pénzügyi viszonyok meg ne javuljanak. Az ilyen felmondások ugyanis nemcsak azért hátrányosak, mert csökkentik az illető pénzügyi intézet betétállományát, de azért is, mert a rossz példa ragadós.

Igy jön létre minden elfogadható ok nélkül a felmondásoknak szünni nem akaró láncolata, amely esetleg a leglehetősebb helyzetbe hozza az illető pénzügyi intézeteket, amelyeknek már az is elég baj, hogy a kedvezőtlen körülmények kényszerítő hatása alatt redukálódott a reeszkompt. Ha pedig még ezenfelül elvonják tőlük a betéteket is, úgy vannak, mint a különben egészséges ember, aki csak azért nem dolgozhatik, mert kezét-lábát guzsba kötötték.

Hogy mennyire nincsen alapja annak a pánikszerű félelemnek, amely mostanában erőt vett a betéteknek egy nem épen jelentéktelen részén, arra a kormány nevében épen a minap mutatott rá gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter, most meg a kassai megyéspüspök utasította a papjait, világosítsák fel a népet, hogy ne vegyék ki a pénzüket a takarékból, ahol biztos helyen van. A perifériákban vezető állásban levő közigazgatási tisztviselők is megteszik a magukét.

A logikusan gondolkodó embernek

Nehéz kenyér.

A színház előcsarnokában vártuk az operett végét s a nézőtérben szórakozó hozzánkartartozókat. Amíg odabenn, a vastag zárófüggönyök mögött fel-felhangzott a kacaj meg a taps és az ismerős keringő melódiájának halk ütemei szűrődtek át a szőnyegfalakon, lassankint megtelt a csarnok. Férjek, mamák, szobalányok, uniformisos szolgálépték el az ülőhelyeket, ásitozva, álmosan vártuk, lestük a színházi szolga kezének mozdulatát, aki majd az előadás végeztével széthuzza a földszinti kijáró függönyét.

A büllés kisasszonyok már eltakarították a pultok kincsét, a megmaradt süteményeket, szendvicscséket és gyümölcsöket. Üresen felerlették a nagy kredencek s az ajtónyitogatók türelmetlenül nézegették a kivilágított villamos órát, amely már féltizenegyet mutatott.

— Ni-ni, Szomor doktor, — kit vár?

— A feleségemet. Szerencse, hogy ilyen soká tart az előadás, különben elkéstem volna. Kezét csokolom nagyságos asszonyom, hogy mint méltóztatik lenni?

— Jó estét doktor, — jól. És ön, — ön még mindig a régi, munkás, elfoglalt ember?

— Van dolgom elég. Nem tudom mit tegyek hozzá: „fájdalom“, vagy „hála istennek“?

— A betegek részére: „fájdalom“ vagy enyhülés, az ön részére mindig csak „hála istennek“, mert az ön imádsága mindig a munka volt.

— Az én imádságom! — sóhajtott fel cinikusan a doktor. — Hej, de igaz ez a régi mese a Sphinxről, mely ott ült az országút mellett, föladata a rejtélyét az arra járóknak és széttépte őket, ha nem tudtak rá megfelelni. Ilyen Sphinx a mi munkánk, a mi életünk . . .

— Ne olyan tragikusan doktor ur! Hallja, odabenn a legszebb keringőt kíséri a zenekar és . . .

— Talán éppen ezért. Ez a környezet, az illat, a zene szomorú kontrasztokat juttat az eszembe. Ne tartson ábrándozónak asszonyom, a mesterségem megtanított rá, hogy régi idealizmusommal szemben reális valóságnak nézzem a világot.

— Mi történt önnel?

— Semmi. Rejtélyeket fejtegetek, kisebb-nagyobb szerencsével. Néha rosszul felelek meg a Sphinxnek.

— Mondja el, látom, kikivánczik magából a megkönnyebbülés. Ha bent a színházban annyi a taps, 11 óra előtt úgy se lesz vége a darabnak.

— Elmondom nagyságos asszonyom. Ha másra nem lesz jó, legalább témát adok. Megszólástól meg nincs mit tartanom; aki a lelkét írásaiába temeti, az régen tudja, hogy találós meséket fejtegettet velünk az élet s nem kapzsiság, nem nagyratörések, szivtelenségek vagy más lelkiemóciók vezetnek cselekedeteinket, hanem pillanatnyi elszánások, véletlenek, bolond véletlenek.

— Hát az ész, a szív, az emberszeretet?

— Azok is ott vannak, de nem mindig. Hiszen elvégre is, emberek vagyunk. Nézze nagyságos asszonyom, én — én gyilkos vagyok.

— Nem értem.

— Mindjárt megérti. — Van már vagy fél éve, — egy hideg téli estén vidám társaságból siettem haza, az uton kuplé-áriákat fütyörészttem, örültem a világnak, az otthonomnak, a fehér szegfünek a gomblyukamban, előre éreztem a feleségem csókjának melegét, — és, mikor a kapuhoz értem, már egy fényes autó sofőrje s egy zokogó öreg asszony

tehát épen elég alkalma van rá, hogy meggyőződjék a betevek félelmének alaptalanságáról. Igen ám, de nem mindenki gondolkozik logikusan. Sőt a tapasztalás azt mutatja, hogy igen nagy azoknak a száma, akik illogikusan gondolkoznak, cselekszenek és épen akkor mondják fel a betétjeiket, amikor pedig józan ésszel csakis azt teheti az ember, hogyha van fölösleges pénze, elviszi a takaréka, természetesen megbízható pénzügyintézetbe. Mostan ugyanis olyan tekintélyes betétkamatot adnak, amelyet csak ritkán lehet elérni. De azt sem szabad szemelől téveszteni, hogy vétkes könnyelműség az olyan helyzet előidézése, amelyhez képest esetleg egy-egy jóhírnevű pénzügyintézet el fogja mondhatni, hogy a rossz pénzügyviszonyokat csak kiheverte volna valahogy, de a saját betevői attakját ki nem bírta.

Hogy mennyire nem a tőkésüket féltő és felmondó bizalmatlan betevek részén van az igazság, az legjobban onnan látszik, hogy a pénzügyviszonyok mostan ott is rosszak, ahol teljesen konszolidált a külpolitikai helyzet. Tehát nem a háboru mumusában kell keresni a kedvezőtlen közgazdasági helyzet kulcsát, hanem azokban a törvényszerűségekből, amelyek napjainkban az egész világon észlelhetők, anélkül azonban, hogy máshol is ilyen bizalmatlanok volnának a betevek.

Amikor látjuk, hogy a legtöbb pénzügyintézetnek ilyen súlyos jelenségekkel kell megbirkózniuk, szinte jóleső érzés, a biztonság megnyugtató érzése fogja el az embert, hogy vannak bizonyos szilárd támpontok is, amelyeket egyáltalán nem kezdhet ki a pusztító bizalmatlanság. Ilyen szilárd közgazdasági támpont a postatakarékpénztár. Teljesen

érthetetlen, hogy azok a hullámok, amelyek ostromolva csapkodják a legtöbb pénzügyintézetet, már-már elérhetik a postatakarékpénztárt is. Ime ez is annak a bizonyítéka, amire az imént rámutattunk. A megrohant pénzügyintézetek válságos helyzetét a mindenhol észlelhető kedvezőtlen pénzügyi viszonyokon kívül, nem a mi speciális külpolitikai viszonyaink, hanem a közönség meg nem okolható bizalmatlansága okozza. Mint-hogy az állami kezelés és szavatosság alatt álló pénzügyintézet — a postatakarékpénztár — az emberileg lehető legteljesebb biztonságot nyújtja, azok a rossz viszonyok, amelyek a legtöbb pénzügyintézet normális működését megbénítják, természetesen nem hatnak ki a postatakarékpénztárra, amely fölötté áll minden bizalmatlanságnak.

Vizsont azonban áll az is, hogy a többi szolidan megalapozott jóhírnevű pénzügyintézet — csak azért, mert most akut pénzügyi feszültség van — nem szolgálta rá a bizalmatlanságra. Végre is semmi sem szól amellett, hogy akiben tegnap megbíztunk és jól tudjuk, hogy holnap is bizni fogunk, épen ma ne bizzunk benne.

Különbben is úgy áll a dolog, hogy amilyen törvényszerűség van a válságok bekövetkezésében, ugyanolyan törvényszerűen el is mulnak azok. A mostani válságos tünetek is hamarosan elmúlnak és akkor közgazdasági életünk egéről is eltakarodnak ezek a disszonáns felhők.

Városi közgyűlés.

Zombor város törvényhatósági bizottsága folyó évi december hó 23-án tartotta meg rendes közgyűlését.

A főispán távollétében Hauke Imre polgármester elnökölt. A polgármesteri je-

lentés előtt a városi pénztár megvizsgálására a polgármester ajánlja, hogy a rovancsolás megejtessék, kéri a közgyűlés jóváhagyását és a maga részéről indítványozza, hogy a rovancsoló bizottság tagjai dr. Bruck Jenő elnöke alatt Bugarszky Athanász és Tomassits Antal bizottsági tagokból álljon.

A polgármesteri jelentés után, melyet a közgyűlés tudomásul vett, elsőnek dr. Konyovits Dávid szólalt fel. Orvoslást és elégtételt kér ama állandó sértegető eljárásért, amely a külpolitikai feszült állapot következtében a zombori szerbségnek már a hazafiasságát is kétségbevonja s mely csak arra alkalmas, hogy a zombori szerbséget, amely sohasem adta hazafiatlanságának tanujelét, vérig sértse. Konkrét esetet említ fel. Így a póttartalékosoknak és tartalékosoknak legutóbb a főutcán keresztül történt elvonulása alkalmából, midőn a nagy tömeg katona a szerb Csitaonicában lévő szerb urakat az ablakhoz csábította, a póttartalékosok őket megpillantván, „*le a rácokkal, vesszenek a szerbek!*” kiáltást hallattak. Ugyanez alkalommal a Bajai-uton keresztül vonuló katonaság az árucarnok előtt Pavkovits György gör. kel. lelkésszel találkozott és azt kiáltotta: majd feltűzünk a szuronyaink hegyére rács papot és erre az árucarnok egyik alkalma-zottja az ajtóból azt kiáltotta vissza: csak minél előbb. Felemlíti azt az esetet is, amely egy tisztességes kereskedőt meghurcoltatásnak tett ki Zomborban egy semmivel se beigazolt feljelentés alapján akkor, mikor a vasuti állomáson a tolvajok a legnagyobb lelki nyugalommal kocsiszámra lopják a fát és nincs rendőr, aki ezt megakadályozná; ugyanakkor, mint hírlík, polgári ruhás rendőrök megfigyelik a zombori szerbket. Kérde, mivel szolgáltak rá erre az eljárásra?

Ünnepélyesen a maga és a többi szerb polgártársai nevében kijelenti, hogy a zombori szerbek mindenkor tudni fogják a magyar haza iránt tartozó kötelességeiket, kijelenti, hogy ők, mikor szerbnek vallják magukat, büszkén is ragaszkodnak vallásukhoz, nyelvükhöz és szokásaikhoz, de ugyanakkor a magyar haza iránt rendíthetetlen hűséggel is viseltetnek és ha, amit ne adjon a jó Isten, az országot, amelynek rögeihez az ő vérük

várt reám. Mindakettő egyszerre szólalt meg. Az öreg asszony a nyomoruság, a szegénység szepegő könyörgésével esedezett a munkám, a kezem, a segedelmem után: Senkim sincs, csak a kis unokám, fulladozik, meghal, mentse meg doktor ur, kérem, azonnal jöjjön!

A soffőr a biztonság kevélységével, egyszerűen hívott: A méltóságos asszony azonnal kéreti doktor ur.

Egy pillanatig viaskodott bennem az emberszeretet s a fényes jövő előtt álló orvos. Karriérem kivánta, követelte, hogy az előnyös, fényes nevű páciensek hívásának azonnal tegyek eleget, — a soffőr előtt kellett választanom s minden további kérdezősködés mellőzésével az autóba ugrottam s már csak onnan szóltam hátra az öreg asszonynak: menjen haza, mindjárt ott leszek.

Az autóban lassan multak a gondolkozó, borzalmas percek s töprengve, tágrameredt szemmel szerettem volna közelebb hozni az időt, egészen a vergődő, beteg gyermek ágyáig, ahol zokogva vár engem egy tehetetlen vén asszony s a fájdalom minden hangjával igyekszik elhessegetni az ezeralaku, ezerszavu rémet, a halált.

Az autó nesztelenül siklott a kapu alá. Libériás szolga ajtót nyitott s arra kért ur-nője nevében, hogy várakozzák a fogadószobában, mert az operába készül.

És nekem nem volt annyi erőm, annyi bátor elhatározásom, hogy rohauva rohanjak a fuldokló gyerek ágyához s esetleg magamra haragitsam a méltóságos asszonyt. A dagadó hörkerveveten ültem és vártam. Multak a percek, a negyedórák, tehetetlenül dobogtam lábommal a puha szőnyegen s már vagy századszor siklott végig a szemem egy szemközti modern piktura cinóbervörös felhőin, amikor végre kinyílt az ajtó s fényes, estélyi toalettblen belépett a méltóságos asszony. Űde, gyönyörű, bájos mosolyu, lebilincselően kedves.

Jó estét doktor ur. — Van-e számomra pár pernyi ideje?

— Állok rendelkezésére méltóságos asszonyom.

— Nézze doktorkám, sietek, az operában várnak és okvetlen ma, most kell határoznom afölött, hogy a déli klíma melyik üdülőhelyét választom a — doktor ur segítségével. E napokban akarok utazni s a doktor ur aján-

lása, rendelkezése kell, a — férjem előtt. Hiszen érti már.

S nekem értenem kellett a méltóságos páciens és 10—15 enyhe égalju üdülőhely minden előnyét és hátrányát megfontoltuk, megtanácskoztuk, amíg végleges döntésre került a sor.

A fogam vacogott a rémülettől, mikor az autó megállt velem a másik, a szegény páciens otthona előtt s a kezem reszketett, mikor kopogásra emeltem az ajtó előtt. Valami sokszorozott iszonyattal néztem az ajtóra, mint gyermekkoromban, mikor nagy csinytevések előtt a veréstől féltem s képes voltam inkább a sötét pincébe bujni, békák és bogarak közé, mig elvonul fejem fölött a vihar s a nádpalca félelmetes suhogása dorgálássá enyhíti apám indulatát.

Kopogásomra senki sem felelt. Az öreg asszony már észre sem vett. Sápadt, merev arccal figyelte a kicsit, kezeit tördelte kinyitott ajtóban s már szinte eszelősen követte mozdulataimat, amint a gyerek felé rohantam, hogy följebb emeljem hörgő fejecskéjét.

— Lámpát ide jó asszony, gyorsan, gyorsan!

is tapad, megtámadnák, minden szerb tudni fogja kötelességét, a vérük által megszentelt rögök iránt tartoznak és harcolni is fognak tudni, elődeik példáján lelkesedve, fajukat jellemző minden fanatizmussal és lelkesedéssel a magyar király és hazáért az első sorban. Ha pedig bárki egy pillanatig is megtudna erről feledkezni, úgy ők lesznek az elsők, akik e magukról megfeledkezőket a büntető törvény kezébe adják.

Kéri a polgármestert, hasson oda, hogy a szerbséget, mely azt semmivel se érdemelte meg, a jövőben Zomborban inzultusok ne érhessek. (Éljenezés és taps).

Prokópy Imre Konyovits lojális nyilatkozatára kijelentette, hogy a mai feszült politikai állapotok között nem lehet csodálkozni azon, hogy a családja köréből kiragadott, katonai szolgálatra ilyen télviz idején behívott tartalékos esetleg, mint említett, elítélendő kifejezéssel él a szerbség ellen. Ez annál kevésbé csodálható, mivel Zomboron kívül egyes helyeken történtek a szerbség részéről illojalítások.

Prokópy után Buday Gerő kifogásolja, hogy a polgármester szakemberek helyett olyanokat jelölt ki a rovancsoló bizottságba, kik, bár a Koczik-féle ingók elárverezése alkalmával szakértelmüknek tanujelét adták (nevetés), mindamellett véleménye szerint nem mérkőzhetnek a rovancsoláshoz szükséges szakértelem dolgában egy, a közgyűlésen jelenlévő pénzügyigazgatóval és az ugyancsak jelenlévő Georgievits Koszta bankpénztárossal, valamint Novákovits Izidor bankigazgatóval.

Buday szavai végeztével Tomasits közbekiáltotta: Például Rákóczy-bizottság.

Ezen közbekiáltással vihart idézett elő a függetlenségi körében. Buday izgatottan ugrott föl és Tomasits rendreutasítását kérte, mivel magát becsületében találta érintve. Prokópy az asztalt kezdte verni, amire azután Nikolits György rendre, rendre kiáltással tiltakozott ez ellen. Prokópy erre felugrott és azt kiáltotta Nikolits felé, hogy rendelkezésére áll. Végül a polgármester felszólítására Tomasits akadozva iparkodott magát kimagyarázni, amely szerint ő közbekiáltásával nem

akarta a szoborbizottságot sérteni, legfeljebb rosszul fejezte ki magát.

Erre Buday általános derűtséget keltve, azt tanácsolta Tomasitsnak, hogy a jövőben gondolja jól meg előbb, hogy mit beszél.

A tárgysorozat többi pontjai tudomásul vettek.

Megyebizottsági tagválasztás.

Folyó hó 20-ikán ejtettem meg, Bezdán község választópolgárainak élénk részvétele mellett, — melynek eredményeképpen, a teleshíjjal hirdetett „botrányos erőszak“ és „a gazságok zombori rendszere“ nélkül, — de viszont minden zombori függetlenségi vígkedés ellenére, — 187 szavazattal 106 szavazat ellenében: *Ladány* Ervin, Bezdán község jeles képzettségű, agilis és rokonszenves jegyzője lett 81 szótöbbséggel, az elhalálozott Tavassy Lajos helyébe, megyebizottsági taggá megválasztva, a függetlenségi Turkovich Andrással szemben. A választás eredménye leirhatatlan örömet keltett a polgárság minden rétegében. — *Ladány* jegyző, egy tartalmas, mindenki által megszivlelhető beszédben köszönte meg a bizalmat, mellyel őt a község választópolgársága megtisztelte. — Ilyen impozáns többségre nem számítottunk. —

Hogy ez meg is így eshetett, csakis annak tulajdonítható, hogy az ellenzékéről számosan — méltányolva *Ladány* jegyzőnek két évi sikerdus működését — az ő pártjához szegődtek, jutalmazni akarván ezzel *Ladány* jegyző elvitázhatlan érdemeit. — De viszont, másrészt bizonyosággal szolgálhat ez arra, hogy az értelmes, logikusan gondolkozni tudó polgárság, nem csak hogy megunt, hanem határozottan megutálta már az ellenzégi sajtónak nap-nap utáni gyalázkodását, szemenszedett hazug ráfogásait és lelketlen rágalmasait, melyekkel a kormányt és annak pártját még most is, — amikor az egész országot a háboru réme és a súlyosan érezhető gazdasági-válság és pénzvizonyok majdnem halálra fojtják, — illeti — és a helyett, hogy az ellenzék észbe kapva, maga is a komoly munkához fogna, nem szégyenli to-

vább folytatni az ő operettbe illő, szinpadis diszfevonulásait, a melyet minden józan, épelméjű ember megmosolyog és amely felett a saját, eddig hű párthívei is megbotránkoznak.

És a legnevetésesebb az, amikor a vidéki ellenzégi sajtó, vagy talán helyesebben mondva, — a vidéki nagyképűsködő, fontoskodó, de kevés vágott dohánnyal bíró „politikuskok“ a saját semmiségüktől megszédülve, minden okos és elfogadható érvelés hiányában, siralmas tudásuk zenitjét csakis abban látják, hogy az ellenfél minden elgondolható piszokkal megrágalmazza és az ország minden polgárát, aki nem az ő zenéjükre táncol, — csakugy egyszerűen — „hazaárulónak“ deklarálják, mintha a hazafiságot a magyarok Istene, kizárólagos joggal, az általános, sohasem egyenlő, de örökké megfajthatatlan titoknak maradó Justh-pártnak adta volna árendába.

Hát ebbe fáradsanak bele az ellenzégi párthívek, mert kezdik megenni az elesélt frázisokat, a melyek mindig ugyanazok — csak más-más szószal vannak nyakonöntve.

Ez a jelenség mutatkozott a bezdáni megyebizottsági tagválasztásnál. A nép kezd józanodni, kezd világosan látni, mert a való tények vetik oda fénysugarukat, amit vidéki apostoloskodással, szemforgató műhazafiaskodással nem lehet elhomályosítani.

A bezdáni megyebizottsági tagválasztás a legnagyobb rendben ment végbe, amelyért az elismerés *Müller* Mihály községi bírót és ifjabb *Csirszka* Konrádot, ezt a rokonszenves, agilis fiatalémbert illeti, akik mint választási elnökök kifogástalan korrektességgel végezték a rájuk ruházott tisztséget.

Ezzel a sikeres, de egyszersmind szerencsés választással a község nem csak *Ladány* jegyzőt, hanem önmagát is megtisztelte.

Továbbá megválasztottak a következő bizottsági tagok:

Bácsujfalu: Berzenkovits Péter.
Ofutak: Himmel Vilmos.
Ujsóvé: Trenka Kálmán.
Palánka: Dr. Nagy Ákos.
Kucora: Juhász Sándor.
Overbász: Leszkováczy Miletá.
Ujverbász: Kovalszky Lajos.
Gara: Auer Emil.
Zenta: Dr. Sóti Adám.

Előfizetési felhívás

a

„BÁCSKA“

XXXVI. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 korona.
Negyedévre 3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre 8 korona.
Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és nyomdájába küldendők.

A kis lány arca szederjesre vált, torkából sipolva, füttyülve jött a halál hangja s mikor száját erővel nyitottam széjjel, akkorra vonaglott egyet, rám emelte szemét és kiszendvedett.

Leeresztettem a gyermeket, az öreg asszony reszkető kezéből kivettem a lámpát, letettem az asztalra s egy hang nem jött ki a torkomon. A kezeimet ökölbe szorítottam, az ajkamat véresre haraptam és rámeredtem a halál munkájára s az én munkámra...

Az asszony felém tántorgott, megfogta a kezemet s a megváltoztathatlan szörnyű valóság lesújtó tudatával nézett a szemembe és rám kiáltott: gyilkos!

S én, aki sokszor-sokszor néztem szembe a halállal, aki láttam a legkinosabb emberi tusákat, — romboló, halálos betegségek végét, — én, nem tudom hogyan jutottam ki a szobából, hogyan értem haza, de annak a gyerekeknek a szeme folyton kísér s az öreg asszony hangja számtalanszor vádol még álmaimban is.

Arra nem jutott idő, hogy józan, emberi szóval próbáljam elhárítani a vádat a „doktor“ lelkéről, a kijáratok már ontották a vidám színházi tömeget. Csak azt kérdeztem tőle:

— Mondja, miért jutott ez az eszébe ilyen intenzíven éppen most?

— Miért? Mert ez az öreg asszony a lakásunk előtti sarkon nyitotta meg a gesztenyesütő boltját, bizonyára szándékosan. Mikor elmentem mellette, egymásra ismertünk és — nem tudom, melyikünk volt szerencsétlenebb?

Elborulva néztem a diszkrét illatokba burkolt színházi tömeget. Asszonyi ruhák zizegő selyme halk suhogással töltötte meg a csarnokot, vagyont érő prémekek usztak a földön, ékszer-költemények mesés csillogása visszaverte az ivlámpák fényét, — boldog, melegothonu emberpárok megértő összesimulással siettek az éjszakába s elegáns magánfogatok a jólét embereit röpitették. — Egy világoskék autó belsejében kigyult a villanykörte, az inas kinyitotta az ajtaját, illat és meleg áradt ki a párás légkörbe. Az elegáns férj besegítette gyönyörű asszonyát s tovagördült a mesebeli csoda.

A doktor is a tovatűnő autó után nézett s mikor elköszönésnél a szemünk találkozott, éreztem, hogy ő is arra gondolt, amire én.

Radványné Ruttkay Emma.

H I R E K .

Karácsonykor.

Gyermekfejek képviselik a nemzetek fáján a virágbimbót. A derűt, az ártatlanságot, a reménységet. Bármilyen vihar fenyegetse is: amíg a nemzet mosolygó gyermekszemekkel tekint a jövőbe, addig élni, virulni és gyümölcsözni fog.

Valahányszor idő előtt kifáradt gyermekszemek örök álomra csukódnak, sivárabb lesz a jelen és szegényebb a jövő. Minden egyes gyermekkoporsó a boldog remények és életörömök egész világát viszik sirba. A magyar társadalom legnagyobb szégyene és legfájóbb csapása az aránytalan nagy gyermekhalandóság, amely évről-évre elfonnyadt és letiprott emberbimbókkal borítja a földet. A tudatlanság, a közömbösség és a szűkkeblűség szörnyű aratást tart a magyar gyermekek közt.

A Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület arra a munkára vállalkozott, hogy szervezze a társadalmi erőket a beteg gyermek védelmére. A társadalom vegye erős karjára a szenvedő kicsinyeket, védje meg a védteleneket, mentse meg a veszendőket a szeretet gyöngédségével és a tudomány erejével.

Karácsonykor, a boldog gyermekek ünnepén arra kérjük a közönséget, emlékezzék meg a boldogtalan gyermekekről is és adakozzék második intézetünk, a budai gyermekszanatórium javára. Abból a nagy és forró szülei szeretetből, amely most a család vidám kedvencei felé fordul, hadd vegyék ki részüket azok a gyermekek is, akik elhagyatottan szenvednek.

Minden adományt, a legszerényebbet is hálás szívvel fogadunk. A pénzetek gyermekkönyveket szánják fel és mosolyt fakaszt a fájdalomtól sápadt ajkakra. Gondoljatok erre és adakozzatok!!

Herzeg Ferenc.

Lapunk olvasóközönségének és munkatársainak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk. — Lapunk legközelebbi száma a közbeeső karácsonyi ünnepek miatt kedden, folyó hó 31-én jelenik meg.

Adomány. Dr. Csernoch János hercegprímás, volt kalocsai érsek a zentai munkásházák között emelendő róm. kath. templom építésére magánpénztárából 40,000 K-t adományozott.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Belesztijn Sztanimir kir. törvényszéki jegyzőt önálló működéssel ruházta fel.

Athelyezés. A kereskedelemügyi miniszter Hentschel József csantavéri postamestert Bogárosra és Berényi István bogárosi postamestert Csantavérre saját kérelmük folytán áthelyezte.

Megbízás. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Reitter Ferenc kir. ipari segédfelügyelőt a szabadkai kerület vezetésével bízta meg.

Uj ügyészégi megbizott. Az igazságügyminiszter Leschetzky Ferenc hód-sági kir. járásbírósi jegyzőt a hód-sági kir. járásbírósi mellett alkalmazta ügyészégi megbizottnak állandó helyettesévé rendelte ki.

Zombor város virilistái. Zombor szab. kir. város legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke az 1913. évre a következő: Fernbach Péter, Koczkar Zsigmond, dr. Krónits István, dr. Falcione Nándor, Lederer Leó, dr. Bruck Jenő, Mihajlovits István, Körmendy Imre, Széchenyi József, dr. Mayer Béla, dr. Danninger Ádám, dr. Falcione Árpád, dr. Konyovits Dávid, dr. Scheer Ármán, dr. Mayer Nándor, Antits A. Milán, dr. Buják József, dr. Fratricsevit-Aszt Vince, dr. Henneberg Géza, Findeisz Antal, dr. Gräber Lajos, Vuits János (Braca), dr. Bruck Ármán, Józits György, Weigand József, Tarczay István, Mérő Ignác, Frey Imre, Szondy Mátyás, ifj. Bosnyák József, Sztrilich Zsigmond, dr. Lallosevits János, Raits Döme, dr. Maximovits István, dr. Nikolics György, Novákovits Izidor, Vukicssevit Vladimir, Pocsakay Sándor, Weidinger Lajos, Weidinger Frigyes, dr. Wollheimer József, Schäffer Samu, dr. Konyovics György, dr. Huber József, Krizmanits Imre, Fejér Gyula, Lallosevits György, Lugumerszki Szevén, Szuppek Gyula, Vörös Lajos. — Póttagok: Georgievits Koszta, Bosnyák Benő, dr. Balogh Ernő, Nenádov Mita, Veszelovszky Péter, Karácson Gyula, Henneberg Sándor, Szimendits Szima, Krónits Trifun.

Uj ügyvéd. Dr. Hegedüs József, zombori földink a budapesti tud. egyetemen az ügyvédi vizsgát sikerrel letette.

Üdvös rendelet. Az óbecsei járás főszolgabírája üdvös rendeletet adott ki, amelyben fölhívja az előjáróságok figyelmét arra, hogy a koresmákat, különösen pedig a tánchelyeket szigorúan ellenőriztesse azon szempontból, hogy ott 15 éven aluli gyermekeket meg ne tőrjenek. A törvény ugyanis eltiltja a 15 éven aluli gyermekeket a koresmától és tánchelyektől.

Segítség a vidéki pénzintézeteknek. A fővárosi pénzintézetek igazgatói a napokban Ullmann Adolf főrendiházi tag elnöklésével értekezletet tartottak, amelyen a vidéki pénzintézetek azon panaszával foglalkoztak, hogy a közönség minden ok nélkül kiszedi a betéteit. A pénzintézetek helyzeteinek megkönnyítése végett elhatározták, hogy az eddigi hitelen felül újabb hitelt folyósítanak számukra.

Tapody István tragédiája. Tapody István, a bácsalmási járás állatorvosa pénteken hajnalban Budapesten meghalt. A legborzalmasabb betegség: takonykór pusztította el az erőteljes, derék embert, akinek élete is tele volt szenvedéssel és aki az utolsó években teljesen visszavonultan, egyedül hivatásának élt. Nyolc nappal ezelőtt Tapody egy takonykórban szenvedő lovat gyógykezelt és a beteg ló inficiálta az állatorvos karját, amelyen nyílt seb volt és a szerencsétlen ember megkapta a rettenetes betegséget. Azonnal fölment Budapestre Tapody, de segíteni rajta nem lehetett. A minap iszonyu kínok között meghalt. Tapody holttestét Bácsalmásra szállították és ott temették el nagy részvét mellett. Tapody József gyógyszerész volt a huszároknál. Mint 22—23 éves fiatal katonára jött Szabadkára, ahol egy jó módú szép leányt vett feleségül. Nősülése után a katonaságot otthagyta, mint magántanuló elvégezte a középiskola hat osztályát és az állatorvosi akadémiára ment. Rendkívül szorgalommal tanult itt is Tapody és oklevelet is nyert. Tíz évvel ezelőtt Bácsalmás községi állatorvossá választotta, oda költözött feleségével. Feleségétől azonban elvált és az asszony Ullrich Jánosnak — Miloszávyevics gyilkosának — lett a felesége. A gyilkosság elkövetése után Ullrichné könyörgött Tapodynak vegye vissza házába, de Tapody kiutasította a hitlen asszonyt, aki később megőrült.

Muzeumnyitás. A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat muzeumának néprajzítára folyó hó 29-én (vasárnap) délután 2—4-ig díjtalanul megtekinthető.

A buskomorság halottja. A minap reggel négy órakor hangos revolverlövés riasztotta föl Bedő Géza volt szabadkai városi mérnök ágyban pihenő hozzátartozóit. A lövést a mérnök tette s a fegyvereséből kuszorán golyót pedig önmagába küldte. Az elalélt s vértócsában fekvő öngyilkoshoz azonnal kihívták dr. Havas Dezső orvost, akinek azonban már az a szomorú szerep jutott, hogy a beállott halált jelentse ki a megrémült családtagoknak. Az öngyilkosság okául a rendőrségen azt mondták, hogy pillanatnyi elmezavar lehet. Az ugyanis köztudomásu, hogy Bedő Géza már hosszabb idő óta buskomorságban szenved s ez a baja az utóbbi időben annyira elhatalmasodott nemcsak a lelkén, hanem ugylátszik, hogy az eszén is s így történhetett meg a katasztrófa.

Hírlapok árverése. A „Zombori Magyar Olvasókör” hírlapjainak és folyóiratainak árverését f. évi december 26-án d. u. 6 órakor tartja meg saját helyiségében.

Zenta hőse. A zentai új városháza alapozási munkálatai közben ráakadtak a régi városháza alapkövére, amelyben a következő érdekes okiratot találták: „Eugen Néhai Szavoyai Vezérnek a Törökökön Nyert Szentseges Győzelmére Nevezetes Szentá Városla Lakossai Első Ferenc Austria Császár S Magyarországi Király Boldog Uralkodása alatt Fejedelmi Bőkezűséggel Gyámolított hazai Szorgalombul a Batorság s Igazságnak Menedék és Lakhelyet Szentelven, Annak Talpköve Letétezt Ezer Nyole Száz Harmintzadik Esztendőben, 1830. június 17 napján.” Az érdekes okiratot a város levéltárában helyezték el.

Ujvidéken nem báloznak. Az ujvidéki nőegyletek a napokban tartott közös értekezletükön elhatározták, hogy a súlyos és szomorú gazdasági viszonyokra való tekintetből nem rendeznek farsangi mulatságokat.

Gyilkosság. Kőműves István csantavéri szabómesternél dolgoztak Horváth József és Nagy Ferenc segédek. A két szabóság régi idő óta dolgozik egy műhelyben, de soha közöttük még szóváltás se volt. A napokban valami csekélység fölött összeveszték, előbb szóharcot vívtak, majd Horváth József egy széket ragadott és Nagy felé sujtott. Nagy erre felkapta a szabóollót és Horváthnak a torkába szurta. Horváth összeesett és néhány pernyi kínlás után meghalt. Hat gyermek maradt árván. A tettes önként jelentkezett és kétségbeesve zokogta, hogy nem akarta barátját megölni és nem tudja, miként esett meg a borzasztó dolog. Nagynak szintén kis gyermekei vannak.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden 1913. január hó 5. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. iparfelügyelőséghez (Balogasszony-sugárút 18.) beküldendők.

A veszettségre gyanus állatok megfigyelési ideje. A földművelésügyi minisztérium a veszettségre gyanus állatok megfigyelési ideje tárgyában rendeletet adott ki. Eddig ugyanis, ha veszettséget szarvasmarhán, lovon, juhon, kecskén, vagy sertésen megállapítottak, a fertőzött udvarban és szomszédos udvarokban levő állatokat is zárlat alá helyezték és a zárlatot csak akkor oldották fel, ha az előirt három hónaptól négy hónapig terjedő elkülönítési idő kedvező eredménnyel mult el. A földművelésügyi kormány új rendelkezése ezt az állapotot megszünteti, kimondva, hogy ha a veszett állatot kiirtották és az előirt fertőtlenítést elvégezték, akkor a betegséget megszüntnek kell tekinteni és zárlat veszettség esetén nem rendelhető el. Ha a tulajdonos a beteg állat kiirtásába nem egyezik bele, akkor csak a megmárt állatot kell elkülöníteni.

Ezerholdas földbirtokosok a Bácskában. A legnagyobb földbirtokosok a Bácskában a következők: Chotek Rezső gróf, akinek Ujfutakon, Begecsen és Dunagáloson 17,757 hold földje van, utána következik: Széchenyi Emil grófnő 10,445 hold-

dal Bogyánban és Vajszkán, Zichy N. János gróf 7838 holddal Topolyán, Dungserszky Lázár 7527 holddal, Bachrah Lajos 6131 holddal Monostorszegen, Lelbach Péter 4655 holddal Kulán, Rédl Lajos báró 3993 holddal Hercegszántón, Adamovits Iván 3263 holddal Bácsujlakon, Fernbach Antalné 3043 holddal Temerinben, gróf Teleki Józsefné 2861 holddal Bácsalmáson, Hammerstein Richárd báró 2845 holddal Orszállason, Dungserszky István 2258 holddal Szenttamáson, báró Podmaniczky Endréné 2139 holddal Szabadkán, báró Vojnich István 2138 holddal, Lelbach László 2706 holddal, Fernbach Péter 2008 holddal, Gräber Gyula 1823 holddal, Latinovics Frigyes 1419 holddal, Herrmann Ferenc 1360 holddal, Latinovits Pál 1325 holddal, Rudics Farkas 1275 holddal, Halbrohr Adolf 1260 holddal.

Az újságok háborus költségei. Most, hogy a Balkánon dühög a háboru, nem lesz érdektelen, ha a nagyközönséggel megismertessük, hogy mennyibe is kerül egy-egy újságnak egy harctéri tudósító. A nagyközönség körében igen sokan azt hiszik, hogy az újságokra nézve valóságos szüretet jelent a háboru. Inkább az ellenkezője áll, mert a népek hadviselése olyan kiadásokat követel tőle, amelyeknek jövedelmezősége mindig nagyon kérdéses. Hogy milyen összegekről lehet itt szó, szolgáljon például az a tény, hogy a spanyol-amerikai háboru alatt egy newyorki újság, amely évenként két millió koronát jövedelmez, akkor harmadfél millió koronát adott ki harctéri hírekre. Természetesen egyetlen egy újság sem enged betekintést könyveibe és így az alább közölt számadatok, amelyek egy angol hetilap cikkéből lettek átvéve, részben becsléseken alapulnak. A nagy angol lapok 5-6 tudósítót küldöttek a balkáni harctérre. Ezeknek átlag 2-3000 korona a havi fizetésük, ami tekintettel a „mesterség” veszedelmes voltára, éppenséggel nem mondható soknak. Azonkívül a kiadóhivatal ellátja őket nagy pénzekkel, hogy a vezérkari tisztek hallgatását megtörjék és megfelelő tudósítást rendelkezésére bocsássonak. Azonkívül minden nagy újságnak külön levelezője van a hadviselő államok fővárosaiban. Sokkal nagyobb összegre rug azonban a fizetésüknél a napi költség. Ennek határát a levelező megítélésére bízzák. Havi 3000 korona költségen alul egy harctéri tudósító nem érheti be. Ehhez járul az életbiztosítás, amelynek díjait természetesen szintén a laptulajdonosnak kell fizetnie. A legtöbbet emészt föl a táviratok elküldése. Az orosz-japán háboru alatt minden szó körülbelül két koronába került az újságírók számára, míg a közönséges kábeltáviratok szaváért öt koronát kellett fizetni. Minthogy azonban a sajtó-táviratok csak a közönséges táviratok után intézettek el, a harctéri tudósítók a sajtó kedvezményt nem vették igénybe. A japán háboruban több londoni újság annyi és oly terjedelmes táviratot kapott, hogy mindegyik sokszor 30.000 koronát fizetett ki naponként csak táviratokra. És hányszor fordul e mellett az is elő, hogy a megérkezett távirat idejét multa, mert vagy egy másik újság vagy egy hivatalos kommuniké megelőzte. Ilyenkor aztán a drága táviratok egyszerűen a papirkosárba vándorolnak. A dél-afrikai hadjárat alatt beszélték egy harctéri tudósítóról, hogy minden táviratával egy órahosszal megkésétt. Az újság káráról fogalmat nyújthat az, hogy minden szó Délafrikából negy koronába kerül.

Szegény lovacsák! A rendes téli kép magára rakott nagy tárkocsi, két szegény ló húzza a fagyos, sikos utcán. Elcsuszának, elesnek az állatok, a kocsis üti, vágja a lovakat. Ezt az állandó téli borzalmasságokat akarja most megszüntetni az Országos Állatvédő Egyesület és felhívást intéz a fuvarozó lótulajdonosokhoz és kocsisokhoz. Téli időben — mondja a felhívás — tartózkodjanak a kocsiak tulterhelésétől és lassak el éles sarku és körmű patkókkal lovaikat. Ne kinezik a lovakat, mert csak egy rendőr, egy állatvédelmi felügyelő, vagy akárkinek a feljelentésére nyolc napig terjedhető elzárással és kétszáz korona pénzbüntetéssel sújtja a törvény az állatkinzót.

Kuruzslás. A zentai rendőrkapitánysághoz a napokban egy névtelen feljelentés érkezett, hogy Bali Anna magyarkanizsai illetőségű asszony kuruzslással foglalkozik. A feljelentés folytán a csendőrség kutatni kezdett a dolog után és kitért, hogy Bali Anna csakugyan könnyen él az emberek hiszékenységből. Már néhány év óta járnak hozzá gyomor- és hátfájós asszonyok és emberek, akiket különféle hókusz-pókusz mellett jól megmasszíroz s azután díjat szed tőlük. A kuruzsló asszonyt a csendőrség feljelentette.

A gyermekszanatórium karácsonya. A gyermekszanatóriumi mozgalom élén mint fővédnök Hohenberg Zsófia hercegnő és mint kormányzó gróf Zichy János vallás és közoktatásügyi miniszter állanak. Napjaink ezen kétségkívül leghumánusabb mozgalomának vezetői most oly kérelemmel fordulnak az ország társadalmához, hogy szegény és gazdag egyaránt nyissa meg szívét, amikor saját gyermekének karácsonyfáját díszíti és gondoskodik anyai, apai szívének boldogságára saját kisedének örömről, gondoljon nem adománnyal a végtelen gyermekvilágra, amelynek megmentését tüzte ki feladatául a Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület. A most szervezés alatt álló Budapest Zsófia Központi Szanatórium javára karácsonyi gyűjtést engedélyezett Lukács László belügyminiszter és annak érdekében fordul Herceg Ferenc „Karácsonykor” című, lapunk más helyén leközölt szövegében a társadalom nagylelkűségéhez. — A Gyermekszanatórium Egyesületnél a tagok kötelezettségei a következők: a rendes tag 10 évre évi 5 korona tagdíjat fizet; pártoló tag ki egyszersmindenkorra legalább 100 koronát ad; az alapító tag legalább 1000 korona alapítványt tesz és ezt legfeljebb 5 év alatt befizeti; ágyalapító az, aki 10.000 (tízezer) korona alapítványt tesz. Az ágyalapító jogosítva van abban a szanatóriumban, melynél ágyalapítványát tette, egy ágyat évenként díjlanul az általa ajánlott beteg számára igénybe venni. Az alapítványok közvetlenül gróf Zichy János vall. és közoktatásügyi miniszter címére, Budapest Vas-utca 10. intézhetők. Bejelentő ivateket a központi iroda Budapest Stáhly-utca 15 küld. Adományokat lapunk is elfogad.

1977-ben elfogy a szén. A geológusokat rég izgatja a kérdés, hogy hazánk vasérc- és kőszén telepei mikorra merülnek ki végképen. Most a kőszénre nézve Papp Károly dr. a földtani társulat tudós titkára közöl érdekes számítás e tekintetben. Szerinte a magyar korona országai területén mindössze 358 millió tonna szén van bányászható. Ha a kőszéntermelés évi szaporodását félmillió tonnára taksáljuk, úgy 1977-ben már teljesen elfogy hazánk kőszene. A nagy kőszénfogyasztást azonban rémélhetőleg lényegesen csökkenteni fogja az erdélyi földgáznak előbb-utóbb bekövetkező nagymérvű ipari értékesítése, úgy, hogy még a kiszámított 65 esztendőn túl is marad majd szén a magyar föld gyomrában.

Vasuti alkalmazottak családtagjai, valamint vasuti nyugdíjasok és ezek családtagjai részére új arképes igazolványok kiadása. A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett közlés szerint a vasuti alkalmazottak nejei és gyermekei, továbbá a vasuti nyugdíjasok és ezek nejei és gyermekei által használt vörös színű arképes igazolványok helyébe 1913. január hó 1-től kezdődőleg új igazolványok adatnak ki. Minthogy azonban az idő rövidsége folytán az új igazolványok kiállítására az 1912. évi folyamán már meg nem történhetik, az 1912. évre kiállított vagy érvényesített hasonló igazolványok minden *külön érvényesítés* nélkül 1913. évi március hó 31-ig használhatók. Az új igazolvány kiállítását kezelési illeték fejében igazolványonként egy korona értékű m. kir. postai értékjegynek és új arképnek beküldésével 1913. év március hó végéig kell kérni, mert ezen az időponton túl a régi igazolványok még abban az esetben sem használhatók, ha azok az 1913. évre érvényesítve is vannak. A nyugdíjasoknak saját maguk és családtagjaik részére az iga-

zolvány kiállítását attól a hivataltól kell kérni, ahol nyugdíjuk folyósítatik. A magyar vasutakra kiadott kék színű arképes igazolványok továbbra is használatban maradnak s így azokat az 1913. évre lehetőleg 1912. év végéig érvényesíteni kell.

Az Ön Oroszlán-sósborszeszt hátfájás ellen sikerrel használtam, miért is ezen szert mindenkinek, aki reumában szenved, melegen ajánlhatom. Stampler Ferenc, Felsőgalla.

Egy sorsüldözött Bonaparte.

Írta: **Zsoldos Benő.**

A cím után itélve, hamarjában bajos lenne eldönteni, hogy tulajdonképpen melyik Bonapartéről leszen szó az alábbi sorokban. Mert a hatalmas Bonaparte családnak történelmileg ismert csaknem valamennyi tagját — kezdve a leghírnevesebbtől, a nagytól le a legjelentéktelenebbig — következetesen nyomon kísérte valami sajátzerű fátum, mintegy játékszer gyanánt dobva oda a kifürkészhetetlen sorsnak, hogy egyiket-másikat fényesnek ígérkező pályafutásán derekban törje ketté. A fény mellett mindig ott settenkedett valami árnyék. Nem kímélte ez a Bonaparték dicsőségének félistenszerű megalapítóját sem: a zenitől a vak mélységbe zuhant ez Waterloo után.

A nagy kiterjedésű Bonaparte-család későbbi, már kevésbé ismert tagjai közül talán senkivel sem érezte szembeütőbben az ellenszenvét a végzet, mint Bonaparte Péter herceggel, a Louis Lucien herceg öcsésével, kinek ifjúsága a második császárság virágkorára esik s akinek viharvert életéről a mi irodalmunkban még eddigéle nem ismert feljegyzéseket tartalmaznak Caroline Murat hercegnőnek nemrég közzétett emlékiratai. A rendkívül éles megfigyelésű hercegnő kiváltképpen illetékes e tekintetben a föltétlenül megbízható adatok szolgáltatására, mert mint Napoleon Lucien Charles Muratnak, Ponto Corvo hercegének leánya nagyon is közeli rokonságban állott Bonaparte Péter herceggel s a második és harmadik császárság udvari életének közvetlen szemlélője és részese volt. Ő mondja, hogy ez a Bonaparte Péter herceg — aki öcsese volt De Canino és Louis Lucien hercegeknek — úgy arca, mint termetre nézve feltűnően hasonlított I. Napoleonhoz, sokkal inkább, mint a családnak más tagja. Legfeljebb talán még csak egy Bonaparte vetekehetett vele a nagy világhódítóhoz való hasonlatosságban, a Jeromos király fia: Napoleon herceg, aki mint tudjuk, az Egyesült-Államok földjén jártában egy vérbeli amerikaiánus misst, Patterson kisasszonyt vett el feleségül, amely házasság azután a pápa sietett azon módon semmisnek nyilvánítani.

Bonaparte Péter herceg — aki éppen úgy, mint az imént említett testvérei — nagy eszű ember volt, irodalmilag rendkívül művelt s az élőlónak nagy mestere — ugyszólván egész ifjúságát Korzikában töltötte, míg egyik bátyja, Lucien herceg, — kiról különben mindjárt szó leszen — tulnyomó részben Angolországban élt s ott is (fejezte) végezte be életét. Péter hercegnek korzikai virágkorából, kora ifjúságából, jellemző epizódot örökít meg Murat hercegnő, mely érdemes arra, hogy e helyütt mi is szóvá tegyük.

Egy szép napon Péter herceg a bátyjával, Lucien herceggel zergékre vadászott Korzika hegyei között. Ezenközben — az ismeretes vadásztörténetek szinte sablonossá vált mintája szerint — egy csodálatos szépségű parasztlány került eléjük. Nem ragaszkodnánk túlságosan a hagyományokhoz, ha nem konstatalnánk, hogy e leányt meglátni és megszeretni a pillanat műve volt. Azon melegeben fülig szerelmes lett mind a két fiatal, hevesvérű herceg a bájos falusi szépségbe. Azt is csak természetesnek találhatjuk, hogy a két vetélytárs derekasan összekapott. Azt az ilyenkor eldöntésre váró hatalmas problémát pedig, hogy kettőjük közül kié legyen a szép parasztleány: kissé eredeti módon oldották meg. A dicső lovagkor óta már alaposan

elkoptatott recepttől eltérően, nem hívták ki egymást vitézlő tornára, hol a kard döntse el: ki legyen hát a szerencse kiválasztottja, hanem bementek a legközelebbi vendéglőbe, ott papírt és írószerket kértek s azon melegeben egy kötelező okiratot állítottak ki arról, hogy aki a most erre kitűzött kártyajátékban nyertes lesz, azé a lány és — feleségül kell vennie.

Bonaparte Péter elvesztette a játékot. Következésképpen Louis Lucien herceg rövid idő múlva — 1833-ban — feleségül is vette a szépséges nyeregytárgyat, aki nem volt más, mint egy lucai paraszt fiatal leánya: Maria Cecchi. Az érdekes házaspár nem sokáig élt együtt. Az asszony sohasem hagyta el Korzika szigetét, a férje Lucien herceg pedig, mint már említettem is, Angliában élt, feleségéről azonban nagyon tisztességes évi járadékkal gondoskodott, egészen ennek élete fogytáig. 1850-ben törvényesen elváltak s az asszony, a szép hercegné még ezután több mint negyven évig, 1891 tavaszáig élt.

Maga Péter herceg 1853-ban házasodott meg. Világéletében sok baja volt neki e miatt a házassága miatt, melyet a császár határozott tiltakozása ellenére ütött nyelbe. Ha nem is olyan mértékben, mint fentebb a bátyja, Lucien herceg, de ő is morganatikus módon szerzett magának élettársat. Egy alacsonyabb származású fiatal leányt vett el feleségül: Justine Ruffint. A császárság korában ezt a házasságot sohasem ismerték el törvényesnek Franciaországban. Bonaparte Péter herceget pedig, hogy kellőképpen éreztessék vele ugynevezett belépésének következményeit, egyszer s mindenkorra kiközösítették az udvartól. A herceg Brüsszelbe költözött feleségével s mint testestől-lelkestől köztársasági érzelmű ember, (egyfelől több ok arra, hogy ne legyen grata persona a császári udvarnál) ott is maradt egészen a köztársaság kikiáltásáig. Napoleon császár még elég kegyes volt a kegyvesztett rokonához: évi 4000 font sterling (96.000 korona) évi járadékot juttatott neki.

1870-ben Autenil-ben egy végzetes aférba keveredett, melynek kárhözatos utóhatásai életének egész hátralevő részét tönkretették. Mint természeténél fogva egyébként is indulatos, veszekedő, nyugtalan vérű ember: a mondott alkalommal kegyetlenül összeszóvalkozott egy jobb származású uriemberrel, Viktor Noir-ral. A heves szóváltás közepette aztán a hirtelen haragu Bonaparte Péter herceg előrántotta revolverét s Viktor Noirt halálosan megsebesítette. A herceget azonnal letartóztatták, s bár a Tours-ban megtartott főtörvényszéki tárgyaláson a fővadásztól felmentették, azonban a Noir családja részére 1000 font sterling (24.000 korona) kártérítési összeg fizetésére kötelezték. Maga az eset egyébként óriási feltűnést keltett Parisban, s a Robert Leighton feljegyzése szerint magát a kormányt is nagyon kínos helyzetbe sodorta. A közvélemény ekkor általában nagyon keményen elítélte a meg gondolatlan herceget, kinek a helyzete egyszerűen tarthatatlanná vált.

A köztársaság kikiáltása után a republikánus Péter herceg Londonba költözött feleségével és két gyermekével. A császár révén addig élvezett évi járadék végleg elmaradt, s az első időkben ugyszólván alig volt miből élnie a hercegi családnak. Ugy Napoleon császár, mint a különösen neheztelő Eugén császárné hajthatatlanul levették róla a kezöket. Nem volt más hátra: a még mindig szép Justine Ruffin, hogy a megélhetésük valami módon biztosítva legyen az angol metropolisban, a Bow Streeten a férjének, Bonaparte Péter hercegné a neve alatt női szabóüzletet és tejcsarnokot nyitott, Murat hercegnő szerint Eugénia császárné nagy méltatlankodására. A kellő reklám már alapjában megvolt az üzlethez, melyet ilyenformán a londoni előkelő társaság módfelett felkarolt. A hercegi cég nem bizonyult rossz vállalkozásnak — legalább az első időkben.

Carolina Murat hercegnő 1872-ben megátogatta őket Londonban, a Hyde Park Place 9. szám alatt levő lakásukon. Pár nap múlva egy adott helyen együtt ebédeltek oly időben, mikor Murat hercegnő biztos volt afelől, hogy

teljesen egyedül lehet velük, mert meg volt győződve, hogy ha ez az ő látogatása a császárné füléhez jut, szigorú dorgálásban fog részesülni tőle. Az ebéd alatt aztán Bonaparte Péter hercegné örömmel ujságolta, hogy a vállalatnak nagy sikere volt, s egyik fiát valamelyik előkelő angol tanintézetbe vétethette fel.

Pár év alatt azonban a hercegné — hisz nem azért üldözte a sors őket oly félelmetes kitartással, — a szó szoros értelmében belebukott az üzletbe. Teljesen elszegényedve költöztek vissza Franciaországba.

Murat hercegnő aztán nem is látta őket jó darabig. Annál nagyobb volt a meglepetése — mint írja — mikor ugy 1876. telén váratlanul meglátogatta őt a jobb sorsban levő Lucien herceg s arra kérte, menjen el vele Eugénia császárnéhez, hogy valami segélyt eszközöljön ki tőle a szerencsétlen Péter herceg részére. Utóbbi ugyanis kétségbeesett levelet írt hozzá, előtárva abban a saját és családja végtelen szomorú helyzetét, a legnagyobb nyomorúságot, melyben ugyszólván még betető falatjuk sínesen. S ha senki sem siet neki e nyomorában segítő kezét nyújtani, agyonlővi magát. Lucien herceg, a ki öccsét ennek mindennemű hibája dacára is melegen szerette, remélte, hogy Eugénia császárné majd kiengesztelődik a vigasztalan helyzetben tengődő Péter herceg iránt s pártfogása alá veszi a szerencsétlen családot. Ámde csalódní volt kénytelen, mert Eugénia császárné — hiába kérlette őt Murat hercegnő, hiába esdekelt előtte Lucien herceg — hajthatatlan maradt s a legutolsó fillérnyi segítséget is megtagadta.

Bonaparte Péter herceg azonban — nem váltotta be fenyegetését: nem lötte agyon magát. Nem sok idő múltán a legszánalmasabb szegénységben halt meg, nyomorban hagyva családját. Az özvegyről és gyermekeiről aztán a Bonapartista-párt előkelőbb tagjai gondoskodtak s ezek közt különösen a nemeslelkű Paul de Cassagnac tett sokat arra, hogy őket, a hercegi bölcsőben született szegény lelkeket megmentse a kolduskenyértől.

S Z I N H Á Z.

Heti műsor:

Kedden nincs előadás.

Szerdán d. u.: **János vitéz.**

este: **Kedves Augusztin.**

Csütörtökön: **Szegény Jonathán.**

Pénteken: **Taifun.**

Szombaton: **Farkas.**

Vasárnap: **Miniszterelnök.**

Hétfőn: **Kedves Augusztin.**

*

Szegény Jonathán reprise pénteken volt. Kisszámú közönség gyönyörködött Millőcker Károly klasszikus szépségű zenéjében és Bródi István a szinpadí matéria jó ismerőjének hatásos rendezésében. Bródi István művész lelkületű rendező. Kiváló szinpadí érzékével, a szinfalak és diszletek izléses elhelyezésével festői és poétikus hangulatot varázsol a szinpadra, sok embert mozgat a szinpadon és azokkal pezsgős elevenséget, tetszetős felvonulásokat, szép elhelyezéseket és szines tablókát produkál. Bródi István a régi diszletekkel is mintaszerű rendezést mutatott. Az előadás a diszes szinpadí keretben nagyon jó volt. Dícséretet érdemelnek: Nagy I., Márkus A., Kiss C., Rónai és Szászi. Bárfai karmesternek sikerült a muzsika melódiai és harmoniai szépségét és dinamikai hatását a zenekarból „kihozni”.

A sarkantyú. Gábor Andor és Liptai három felvonásos szinműve szombaton nálunk sikert nem aratott. A rövid meséjű, hosszú jelenetekben lefolyó kevés cselekménnyel csak elsőrangú szinművészek tudnak hatást

elérni, ami azonban nem a szerzőknek szól, hanem a szerep alakítóinak. A szindarab az élet egyik szomorú tragédiáját fejezi ki. A snajdig főhadnagy a civil élet nehézségeivel folytatott küzdelemben elesik.

Rácz György főhadnagy beleszeret Klimó Gábor táblabíró leányába. Hozomány hiányában lemond tisztí rangjáról és a vasutnál tisztviselői állást nyer. Házasságuk első éveiben jelentkeznek a civil élet bajai és Rácz már most érzi, hogy a civil élet nem neki való. Egyideig megadással türi a hivatal gyötrelmeit, az élet nehézségeit, de hamar kitör, összevesz apósával, feljebbvalóival és ezzel egzisztenciája összeomlik. Szegénységükben teljesen magukra maradnak. Kis fiuk difteritiszbe esett. Rácz most belátja, hogy beteljesedik apósának szava, hogy nejenek vissza kell térnie az atyai házba, hogy a további nélkülözésektől ne szenvedjen. Kis gyermekük elhalálása azonban összetartja őket és együtt maradnak.

A főhadnagyot Ungvári és feleségét pedig Huzella játszotta. Nagyon jól sikerült két jelenet, az egyiket Biró, a másikat pedig Halmai produkálta.

Leányvásár. Vasárnap Horváth Kálmán vendég szereplésével került színre Jakobi bájos muzsikájú operetteje. Horváth vendég szereplése teljes sikerrel végződött. A vendégnek kellemesen csengő, széles, öblös tömör baritonja nagyon szépen hajlik a melódiai vonalhoz. Éneklőadása szines és változatos, mozdulatai formásak és játéka kifejező. Sok tapsot aratott. Kiss C. poétikus játékkal és szép ruháival tetszett. Szécsi játszotta a rekedt Rónai szerepét. b.

H I R D E T É S E K.

FELNÖTTEKNEK IS KITÜNŐ

3-1

Valamely erősítő szer használata gyakran szükségesnek mutatkozik nemcsak gyermekeknek, hanem felnőtteknek is és pedig úgy nők, mint férfiak részére minden korban. A már évtizedek óta ismert és híressé vált Scott féle Emulsió ilyen minőségben mindig kitűnően bevált, akár veleszületett gyengeségről, akár valamely betegség utáni elerőtlenedésről van szó. Már aránylag rövid használat után látható a Scott-féle Emulsió hatása. Észrevehető az életerő gyarapodása és különösen javul az étvágy is. Ennek folytán az általános erőgyarapodás gyorsan halad és új életkedv támad. A Scott-féle Emulsió oly kellemes és jízű, hogy felnőtteknek sem esik nehezükre azt hosszabb időn át szedni és jól elviselni.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hívatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott és Bowne G.m.b.H. címére Wien, VII., akkor egy gyógyszárt után próbadagot küldünk.

LAPUNK

KIADÓHIVATALÁBAN

EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU

TANONCZUL

FIZETÉSSEL FELVÉTEK

6915/912. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak szabadkai üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáras versenyárgyalást hirdet az Ujvidék állomáson létesítendő kis kockakő burkolat előállítási munkálataira.

Az építéshez szükséges összes építési anyagot elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni. Lásd a szerződés tervezet 4. §-ának a) pontját.

A pályázati feltételek, a szerződés tervezet, az ajánlati minta és a költségcsatolás a magyar királyi államvasutak szabadkai üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. osztály) 2 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8 órától délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett, a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, királyi postán is megkaphatók. Az építmények terve a pályafentartási osztálynál megtekinthető. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők: a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltét füzet általános határozatai.

Az ajánlat 1 koronás magyar okmány-bélyeggel az ajánlat mellékleteit, ugymint pályázati feltételek, szerződés tervezet és költségcsatolást pedig ivenként 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva és az ajánlatához fűzve lepecsételt borítékban a következő felirattal: „Ajánlat a 6915/1912. sz. versenyárgyalási hirdetés alapján, a magyar királyi államvasutak Ujvidék állomáson létesítendő kis kockakő burkolat előállítási munkálataira” kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1913. évi január hó 15-én déli 12 óráig a szabadkai üzletvezetőség általános osztályának (I. osztály) főnökéhez.

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő letelével a magyar királyi államvasutak szabadkai üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1913. évi január hó 14-én déli 12 óráig a pályázónak az ajánlat szerinti vállalati fellel kikerekített összeg 5%-át mint bántó-pénz a magyar királyi államvasutak szabadkai üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál, hivatkozással a hirdetés versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban kell letenni, mely bántó-pénz esetleg posta útján is küldhető.

Az értékpapírok a budapesti áru és értéktőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque forgalmában bent vannak, a bántó-

pénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik. Az ajánlatban a bántó-pénz letételének megtörténte felemlítendő ugyan, de az erről nyert letétjegy nem csatolandó. A bántó-pénzt az ajánlatához csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bántó-pénzüll el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő szabálytalanul kiállított az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által alá nem írt, javított vagy vakart szövegű pecséttel le nem zárt, sértett borítékban helyezett a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előírt bántó-pénz előlegesen le nem tételt, figyelembe nem vétetnek.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munka teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni. Az előttünk ismeretlen ajánlattevők szállító-képességüket a lakóhelyük szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara által tartoznak igazoltatni és az idevonatkozó igazolványt ajánlatukhoz csatolni.

Szabadka, 1912. december hó.

Az üzletvezetőség.

2374. szám 1912

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1912. évi Sp. I. 431/3. számú végzése következtében Szilágyi Mór zombori ügyvéd által képviselt Drobina Pál őrszállási lakos javára 340 korona s járulékaik erejéig 1912. évi október hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 4400 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gőzgépek, széna és szalma nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1912. évi V. 1288/1. sz. végzése folytán 340 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi október hó 2-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 137 kor. 18 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Bilitz leendő eszközlésére 1912. évi december hó 31-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1912. évi december hó 7-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.**Eladó ház.**

Szilbereken a volt községi orvos háza, melyben van: 3 utcai-, 1 udvari-, 1 cselédszoba, 2 konyha, 1 éléskamra, 1 nagy istálló, 1 szilárd anyagból épült sertésól, saroképület, a vasúthoz vezető utcában, **eladó.**

Bővebb értesítést adlevelben is **dr. Faller Alajos** jegyző **Veprődön.**

3-3

3263 1912. szám.

Pályázati hirdetmény.

Kerény községnél üresedésbe jött gyalogrendőri állásra pályázat hirdettetik.

Az állás javadalmazása 600 kor. évi fizetés, mely képviselőtestületi véghatározattal törvényhatósági jóvábagyás reményében 660 koronára felemeltetett. Ruházatot és a felszerelést a község adja.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a községi előljárásnál **folyó évi december hó 30-áig** bezárólag benyujtsák.

Kerényen, 1912. december hó 17.

A községi előljáráóság.

2-2

Mi mindanyian Stebler Antal

óras és ékszerésznél vásárolunk,

mert ott az összes raktáron

levő ékszerek, órák, disztárgyak és

„Ékszerek” evőeszközök :: ::

a legjobb és legolcsóbb árban vásárolhatók!

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága ez idei negyedik rendes évnegyedes közgyűlését folyó évi december hó 30. napján és a szükséghez képest a következő napokon — mindenkor délelőtt 9 órakor — Zomborban, a megyei székházépület nagytermében tartja meg a következő tárgysorozattal:

1. Alispáni jelentés a köztgyegek állapotáról.
2. Belügyminiszteri leirat a községi és körjegyzők fiúgyermekkei részére létesítendő internátus tárgyában.
3. Honvédelmi miniszteri értesítés a honvéd főreál és ludovikv akadémiában volt vármegyei alapítványi helynek betöltése tárgyában.
4. Vallás- és közoktatásügyi miniszternek köszönete a szegedi siketnémak intézete javára megszavazott segélyért.
5. M. kir. belügyminiszter leirata Regőce község husvizsgálati szabályrendelete tárgyában.
6. Baja város közönségének átirata a mé-ték-hitelesítő hivataloknak a törvényhatósági városokban való felállítására érdekében a kormányhoz és képviselőházhoz intézett feliratainak támogatása ügyében.
7. Miskolc város közönségének átirata az állami vasútvonalok a vaskartelből való kilépése tárgyában.
8. Csanád vármegye átirata az állami városi anyakönyvvezetők állásának rendezése tárgyában.
9. Abauj-Torna vármegye átirata az alkoholizmus terjedésének megállítására tárgyában.
10. A délvidéki földművelők gazdasági egyesületének átirata az új védtörvény és végrehajtása iránt kiadott utasításra tett észrevételek támogatása tárgyában.
11. Főispán bemutatja a megtartott számonkéréséről felvett jegyzőkönyvet.
12. Alispáni előterjesztés az állandó választmányban megüresült tagsági helyek betöltése tárgyában.
13. Alispáni előterjesztés az igazoló választmány tagjainak megválasztása iránt.
14. Alispáni előterjesztés a gazdasági választmány tagjainak megválasztása tárgyában.
15. Alispáni előterjesztés a vármegyei egészségügyi bizottságban megüresedett tagsági helyek betöltése ügyében.
16. Alispáni előterjesztés a rendezett tanácsú városok igazoló választmányai és tisztújító székeli részére elnökhelyettes kirendelése iránt.
17. Alispáni előterjesztés a tisztíró főfelügyelőnek a közigazgatási bizottság ülésén való helyettesítése, illetve helyettesének kijelölése iránt.
18. Alispáni előterjesztés a borellenőrző bizottságok tagjainak megválasztása tárgyában.
19. Alispáni előterjesztés a közigazgatási bizottság az év végével kilépő tagjainak megválasztása iránt.
20. Alispáni előterjesztés a vármegyei alapok készpénzkészletének gyümölcsösztetése tárgyában.
21. Alispáni előterjesztés a megye szervezetről és alkalmazottaihoz való jogviszonyáról alkotott új szabályrendelet tárgyában.
22. Alispáni előterjesztés a gyámpénztári szabályrendelet megalkotása tárgyában.
23. Alispáni előterjesztés a zombori gazdasági felügyelő részére adandó általános tárgyában.
24. Alispáni előterjesztés az árvaszéki nyilvántartói állásnak irodatiszti állássá való átszervezése tárgyában.
25. Alispáni előterjesztés a lovatató bizottságok polgári tagjainak kiküldése tárgyában.
26. Alispáni előterjesztés a sorozó bizottságok polgári tagjainak kiküldetése iránt.
27. Alispáni jelentés a palánkai szolgabírói hivatalhoz kisegítő munkaerő kirendelése tárgyában.
28. Alispáni jelentés a doroszlói községi orvosilag ügyében.
29. Alispáni előterjesztés a törvényhatósági közutak fenntartásához szükséges kavics fedanyag biztosítására vonatkozó vállalati szerződések jóváhagyása tárgyában.
30. Alispáni előterjesztés Topolya község közutúlló közutjairól készített törzskönyvek hitelesítése tárgyában.
31. Alispáni előterjesztés Martonoson kirtott veszett gyanús macska agyvelejének vizsgálati költségei tárgyában.
32. Alispáni előterjesztés a vármegyei háztartásnál mutatózó több kiadásoknak hitelátruházás útján leendő fedezése iránt.
33. Alispáni előterjesztés a községi számadások megvizsgálására számvizsgáló elnökök kirendelése iránt.
34. Alispáni előterjesztés a vármegyei levéltárban alkalmazott két ideiglenes díjnak 1913. évre leendő alkalmaztatása iránt.
35. A vármegyei árvaszék előterjesztése Sztójcsits Mladen ügyében felmerült összeg mikénti fedezése iránt.
36. Arvaszéki elnök előterjesztése a vármegyei árvaszéknél alkalmazott két ideiglenes díjoknak az 1913. évre leendő alkalmaztatása iránt.
37. Schreiber Gyula felebbezése Zenta városnak a városháza építési munkálatainak vállalatba adása tárgyában hozott határozata ellen.
38. Wlach János felebbezése Bulkeszi községnek a községi előjárók napidíjainak megállapítása érdekében hozott határozata ellen.
39. Sikara Mihály és társai felebbezése Madaras községnek a kisbírák fizetésemelését megtagadó határozata ellen.
40. A községi rendőrség felebbezése János-halma községnek a rendőrség fizetésemelését megtagadó határozata ellen.
41. Kelle Vince felebbezése Borota községnek kárpotlását megtagadó határozata ellen.
42. Gretschel Károly felebbezése Bacsordas községnek a tanítók kongresszus utiköltségeinek megtérítését megtagadó határozata ellen.
43. Paripási II. segélyszövetkezet felebbezése Paripás községnek a községi pénzek elhelyezése tárgyában hozott határozata ellen.
44. Ifj. Becker Ferenc és társa felebbezése Bacsordas községnek, Gombos és Bacsordas közötti vitás határkérdés rendezése tárgyában hozott határozata ellen.
45. Dr. Véber Ignác felebbezése Dernye községnek a helyettes orvos kiszállási költségeinek megtérítését megtagadó határozata ellen.
46. Varga Imre felebbezése Doroszló községnek a szolgák és kisbírák fizetésemelését megtagadó határozata ellen.
47. Peter Mihály felebbezése a topolyai keleti temető mellett elhuzodó s a vasútállomáshoz vezető utnak a községi utcák sorába való felvételét kimondó határozata ellen.
48. Gyenes János felebbezése a csantavéri bíróválasztás ellen.
49. Raczkov Miklós és társai felebbezése az igazoló választmányi tagválasztás ellen.
50. Dr. Galambos Pál és társai felebbezése Obecse községnek az obecse kishegyesi és az obecse topolyai községi (közútúlló) közutak építési költségei egy részének előlegezése tárgyában hozott határozata ellen.
51. Arnold Károly felebbezése Bácskerekstur községnek a községi irnok fizetésemelése tárgyában hozott határozata ellen.
52. Zahorszki János és társai felebbezése Bácskerekstur községnek a Csákány-féle közútúllót 3 ül helyett 2 ül szélességben leendő meghagyása tárgyában hozott határozata ellen.
53. Cseke Imréné felebbezése Bátmonostor községnek a községi bába látogatási és működési díjának megállapítása tárgyában hozott határozata ellen.
54. Hunyady Miklós felebbezése Bácsbokod községnek a végrehajtási díjnak a végrehajtó részére leendő át nem engedése tárgyában hozott határozata ellen.
55. Paresetich Kálmán felebbezése Felsőszentiván községnek személyi pótlék megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.
56. Huber Ferenc és Szucsich István felebbezése Felsőszentiván községnek személyi pótlék megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.
57. Czelmajer Lőrincné és társai felebbezése a felsőszentiváni községi bábaavasztás ellen.
58. Gatti Mihály és társai felebbezése a garai községi bíróválasztás ellen.
59. Bartulov Antal és társai felebbezése Hercegszántó községnek a párbér megváltása tárgyában hozott határozata ellen.
60. Nagy György felebbezése Hercegszántó községnek a községi kisbírák és kertész fizetés felemelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.
61. Csaca község előjáróságának felebbezése Hercegszántó községnek Gorjanacz István szállítási költségei kifizetésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.
62. Korbai Pál községi jegyző felebbezése Kiskér községnek a népkönyvtári könyvek beszerzése tárgyában hozott határozata ellen.
63. Maixner István felebbezése Kiskér községnek a községi rendőrség fizetésemelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.
64. Pektér György felebbezése Regőce községnek a községi kisbírák fizetésemelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.
65. Hermann Frigyesné felebbezése Torzsa községnek a községi bába működési díjának megállapítása tárgyában hozott határozata ellen.
66. Doszpod György felebbezése Béreg községnek a községi rendőrség elhasznált ruházatának visszaszolgáltatása tárgyában hozott határozata ellen.
67. Wikkert Henrik községi végrehajtó felebbezése Nagybaracska községnek fizetés rendezése tárgyában hozott határozata ellen.
68. Szungyi Péter és társai felebbezése Kucora községnek a községi rendőrség drágasági pótléka tárgyában hozott határozata ellen.
69. Bodvai Demeter és társai felebbezése Bácskerekstur községnek a községi kisbírák ruházata tárgyában hozott határozata ellen.
70. Brückner Keresztély felebbezése Kiskér községnek a segédjegyző fizetésemelése tárgyában hozott határozata ellen.
71. Gerber Fülöp felebbezése Kiskér községnek a községi irnok fizetésemelése tárgyában hozott határozata ellen.
72. Hovanez János és társai felebbezése Bácskerekstur községnek a községi rendőrség fizetésemelése tárgyában hozott határozata ellen.
73. Boros György felebbezése Zenta r. t. városnak a zentai hitelszövetkezetnek adandó földhasznbérlete ügyében hozott határozata ellen.
74. Gergely István felebbezése Zenta r. t. városnak a zentai népkerti növények értékesítése ügyében hozott határozata ellen.
75. Homolya János felebbezése Zenta r. t. városnak a város részére 1912/1913. évben szállítandó szalma vállalatba adása ügyében hozott határozata ellen.
76. Jedlieska István felebbezése Zenta r. t. városnak az 1913. évre alkalmazandó díj-nokok engedélyezése tárgyában.
77. Turányi Péter felebbezése Zenta r. t. városnak Turányi Péter kölcsöne tárgyában hozott határozata ellen.
78. Politzer Leó felebbezése Zenta r. t. városnak az 1913. évi irodaszer szállítása tárgyában hozott határozata ellen.
79. Városi gazdasági hivatal felebbezése Zenta városnak a nagyréti legelő boronátatása tárgyában hozott határozata ellen.
80. Vojnovits Pál és társai felebbezése Bácsföldvár községnek a Ferenc csatorna halászati jogbérletnek megszüntetése tárgyában hozott határozata ellen.
81. Vojnovits Vladimir felebbezése Bácsföldvár községnek a régi előjárók által felvett fizetés részbeni visszatérítése tárgyában hozott határozata ellen.
82. Dr. Feuer Lipót felebbezése Mohol községnek a trachoma helyiség kijelölése és trachomasok mikénti kezelése tárgyában hozott határozata ellen.
83. Dr. Csomós Jakab és társai felebbezése Péterréve községnek az orvosok trachoma kezelési díjainak megszüntetése tárgyában hozott határozata tárgyában.
84. Dr. Balassa Pál és társa felebbezése Obecse községnek Mihályi Sándor volt jegyzőnek kifizetett összeg tárgyában hozott határozata ellen.
85. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse

községnek a községi utkaparók drágasági pótléka tárgyában hozott határozata ellen.

86. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek a rendőrségi felszerelések beszerzése tárgyában hozott határozata ellen.

87. Dr. Balassa Pál és társai felebbezése Obecse községnek a vásári bódék után fizetendő járandóság tárgyában hozott határozata ellen.

88. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek az előjárók drágasági pótléka tárgyában hozott határozata ellen.

89. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek a Sugar utcai ártezi kut kimosása tárgyában hozott határozata ellen.

90. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek Losonczy Antal tanító lakbérilletménye tárgyában hozott határozata ellen.

91. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek Feszli Ignác örökösei elleni per tárgyában hozott határozata ellen.

92. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek özv. Beretka Károlyne bagyatéka tárgyában hozott határozata ellen.

93. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek a kisbírák földbérlete tárgyában hozott határozata ellen.

94. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek egyesek által elvitt téglák árának bevételük tárgyában hozott határozata ellen.

95. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek sertés kanok beszerzése tárgyában hozott határozata ellen.

96. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek Bénger Lajos kávéházi engedélye tárgyában hozott határozata ellen.

97. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek a községi irógép javítása költsége tárgyában hozott véghatározata ellen.

98. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek ut óbecsei hajóállomáshoz vezető gyalogjárda kijavítása tárgyában hozott véghatározata ellen.

99. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek a nagyvendéglő átvétele és a tarsaskörrel történt leszámolás tárgyában hozott véghatározata ellen.

100. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek a szabadkikötő díj szabályzata tárgyában hozott véghatározata ellen.

101. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek Freund József és társa által szállított fa kilizetése tárgyában hozott határozata ellen.

102. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek szegényházbeliéknél ruházattal való ellátása tárgyában hozott határozata ellen.

103. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek a községi bintó utalakítása tárgyában hozott határozata ellen.

104. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek a községközi telefon felállításának költsége tárgyában hozott véghatározata ellen.

105. Dr. Balassa Pál felebbezése Obecse községnek a hermének loápolójának alkalmazása és díjazása tárgyában hozott véghatározata ellen.

106. Jauch Ferenc és társai felebbezése Obecse községnek a hitfelekezeti segély beszüntetése tárgyában hozott határozata ellen.

107. Jovanovits Gavra felebbezése Liliomos községnek a csendőrlaktanyának átengedett épület visszavétele tárgyában.

108. Tibányi Gyula felebbezése Obecse községnek Vörös Béla jegyző nyugdíjárulékának mikénti fedezése tárgyában.

109. ifj. Kozalents János és társai felebbezése Csonoplya községnek a község szegényeinek ingyenes házbérek adományozása tárgyában hozott határozata ellen.

110. Eisemann Mihály és Ziegler Adám felebbezése Gádor községnek nevezettek drágasági pótléka tárgyában hozott határozata ellen.

111. Sütő János felebbezése Orszállás községnek a tanítók napidija és utiköltsége tárgyában hozott határozata ellen.

112. Vujevich Simon felebbezése Nemeslites községnek Kaczó György községi rendőr drágasági pótléka tárgyában hozott határozata ellen.

113. Koller Berta óvónő felebbezése Gádor községnek az óvónő drágasági pótléka tárgyában hozott határozata ellen.

114. Mayer Márton felebbezése Gádor községnek Stefan Fülöp községi irnok drágasági pótléka tárgyában hozott határozata ellen.

115. Reiss Zoltán felebbezése Magyar-kanizsa városának az új városház késedelmese építkezésért leendő felelősségre vonás tárgyában hozott határozata ellen.

116. Veress Mihály adminisztrátor felebbezése Sajkaszszentiván községnek megnevezett hitoktatási díja tárgyában hozott határozata ellen.

117. Nikolits Mladen felebbezése Káty községnek megnevezett segélyezését megtagadó határozata ellen.

118. Dr. Székely Salamon felebbezése Dunagárdony községnek megnevezett napidija tárgyában hozott határozata ellen.

119. Naszvagyai András rendőrfelvezető felebbezése Feisóköböl községnek a rendőrség drágasági pótléka tárgyában hozott határozata ellen.

120. Nikolin Athanasz és a titeli gör. kel. szerb hitközség felebbezése Titel községnek a felekezetek segélyezése tárgyában hozott határozata ellen.

121. Nagybecskerek r. t. város felebbezése Titel községnek a villamvilágítási berendezés tárgyában hozott határozata ellen.

122. Veress Mihály felebbezése Boldogasszonyfalva községnek róm. kath. hitközség segélyezése tárgyában hozott határozata ellen.

123. Breszlauer Márk felebbezése Boldogasszonyfalva községnek az izraelita hitközség segélyezése tárgyában hozott határozata ellen.

124. Sztójkov Nóva és társai felebbezése Csurog községnek a tisztviselők és tanszemélyzet részére megszavazott drágasági pótlék tárgyában.

125. Opalánka község szabályrendelete a marhalevelek kezelése tárgyában.

126. Dunacséb község határozata a munkásbiztosítási díjak fedezete tárgyában.

127. Palona község határozata a kir. kincst. eredei utak bérlete tárgyában.

128. Boróc község határozata Tifenbach Bálint községi végrehajtó lakbérére tárgyában.

129. Palona község határozata a községi végrehajtó fizetésének felemelése tárgyában.

130. Palona község határozata a r. kath. tanítóknak adandó drágasági pótlék tárgyában.

131. Palánka község határozata Oltványi Antal községi irnok fizetésének felemelése tárgyában.

132. Palánka község határozata a községi alkalmazottak után a multa névze kivettelt biztosítási díjak kivételére tárgyában.

133. Wekerlefalva község határozata a cserdas és kamász bérének rendezése tárgyában.

134. Wekerlefalva község határozata a templom építéséhez szolgáltatandó volt kézi és írás napszám váltásának törlesztése tárgyában.

135. Bácsóváros község határozata a községi orvos fizetésének felemelése tárgyában.

136. Opalánka község határozata a község nevére tévesen telegkönyvezett Michls féle kendergyári ingatlan tárgyában.

137. Bács határozata az iparostanonciskolai tanítók fizetésrendezése tárgyában.

138. Hódság határozata az utcai villamosvilágítási testek kicserélése tárgyában.

139. Borota határozata a végrehajtási díjakról alkotott szabályrendelet tárgyában.

140. Hódság határozata a gypmesteri lakhoz istálló építése tárgyában.

141. Szilberek határozata a községi szolgák drágasági pótléka tárgyában.

142. Bács község határozata a vásár bér egy részének elengedése tárgyában.

143. Borota határozata a husvizsgáló kiképzési költségeinek fedezése tárgyában.

144. Borota határozata az adóbehajtási illeték mikénti felosztása iránt.

145. Dörnye határozata a kataszteri birtoknak kiigazítása tárgyában.

146. Militics határozata orvosi lak vétele tárgyában.

147. Jánoshalma határozata járdaépítésről alkotott szabályrendelet tárgyában.

148. Militics határozata a baja—bezdán—

szonó—hódsági vasúthoz szükséges földterület átengedése iránt.

149. Militics határozata kölesön felvétele tárgyában.

150. Szilberek határozata orvosi lak vétele tárgyában.

151. Borota határozata kisbírák fizetése tárgyában.

152. Bácsujfalu határozata járványkórház építési költségei tárgyában.

153. Parrag község határozata a segédjegyző részére megállapított lakáspénz esedéksége tárgyában.

154. Szeghegy határozata irnoki állás fizetés javítása tárgyában.

155. Bajsa határozata községi kertész fizetésemelése tárgyában.

156. Bajsa határozata Ocsenás Istvánné segélyezése tárgyában.

157. Bajsa határozata a rendőrfelvezető személyi pótléka tárgyában.

158. Bajsa határozata Mészáros István elhalálozása tárgyában.

159. Bajsa határozata a községi szolgák drágasági pótléka tárgyában.

160. Bajsa határozata a községi és közjegyzők Országos Arvabáza és segítő egyesületének támogatása tárgyában.

161. Sztapár határozata a kisbírák fizetésemelése tárgyában.

162. Kossuthfalva határozata a községi és közjegyzők Országos Arvabáza és segítő egyesületének támogatása tárgyában.

163. Kishegyes határozata a községi alkalmazottaknak betegségeseten való ellátása tárgyában.

164. Szilágyi határozata a gazdasági ismétlő iskola céljaira átengedett terület visszavétele tárgyában.

165. Pacsér határozata a tűzoltói segélyalap atadása tárgyában.

166. Szilágyi határozata 2 felelős mezőőri állás rendszeresítése tárgyában.

167. Bácsszentiván határozata egy irnoki állás rendszeresítése tárgyában.

168. Kishegyes határozata Rakoncz Gergelyné ingatlan átruházása tárgyában.

169. Kishegyes határozata Kiss Károly birtokába ékelt ingatlan eladása tárgyában.

170. Pacséri népház vezetésére vonatkozó szabályzat tárgyában.

171. Topolya határozata a községi alkalmazottak és előjárók javadalmazásának felemelése tárgyában.

172. Topolya határozata Sulyok János fizetése tárgyában.

173. Sztapár határozata községi pótdadó és legelőjárulék leírása tárgyában.

174. Kossuthfalva határozata a községi alkalmazottaknak betegség esetén való ellátásáról.

175. Kishegyes határozata a községi alkalmazottaknak betegség esetén való ellátásáról.

176. Palánka határozata a Szent István utca egy részének kiépítése tárgyában.

177. Kütild határozata a vasút céljaira megszavazott községi hozzájárulásnak kölesön utján leendő fedezése tárgyában.

178. Obecse határozata a beltéri aszfaltozási és kövezési munkálatok felülvizsgálata és átvétele alkalmával felmerült költségek utalványozása és a kötbér címén visszatartott összegnek a vállalat részére leendő kiadása tárgyában.

179. Jánoshalma község határozata községi utkaparói szabályrendelet megalkotása tárgyában.

180. Ujverbász község határozata a községen átvonuló törvényhatósági közúton ültetett fák átengedése tárgyában.

181. Bácsborsód község határozata a községi jegyző személyi pótléka tárgyában.

182. Bácskeresztúr község határozata szegény tanköteleseknek ingyen tankönyvekkel leendő ellátása tárgyában.

183. Bátmonostor község határozata kiegészítő munkaerő alkalmaztatása tárgyában.

184. Bátmonostor község határozata a kéményseprési díjak megállapítása tárgyában.

185. Béreg község határozata az eperfák védelme tárgyában.

186. Béreg község határozata a párbér megváltása tárgyában.

187. Béreg község határozata az állítás-köteleseknek a sorozás alkalmávali segélyezése tárgyában.
188. Csátalja község határozata a községi alkalmazottak betegség esetén ellátása tárgyában.
189. Csátalja község határozata a nyári gyermekmenedékhely vezetésével megbízott dajka tiszteletdíja tárgyában.
190. Cservenka község határozata a felszámolás alatt álló cservenkai mezőgazdasági Népbanknál elhelyezett községi szegényalap követelése tárgyában.
191. Cservenka község határozata a községi II. od. irnok fizetésfelemelése tárgyában.
192. Dávod község határozata Bugyáki Erzsébet tanítónő szabadságolása és a helyettes díjazása tárgyában.
193. Dávod község határozata Koch János községi segédjegyző fizetésének felemelése tárgyában.
194. Dávod község határozata Burányi Ferenc tanító helyettesítési díjazása tárgyában.
195. Felsőszentiván határozata özv. Kancsár Mártonné kegydíja tárgyában.
196. Felsőszentiván község határozata a községi rendőrség jutalmazása tárgyában.
197. Felsőszentiván határozata a behajthatatlan községi adók leírása tárgyában.
198. Gara község határozata a községi jegyző terményjáródóságainak megváltása tárgyában.
199. Gara község határozata a községi kisbírók ruházattal való ellátása tárgyában.
200. Gara község határozata a községi alkalmazottak és szolgák ingyen orvosi kezelés és gyógyszerrel való ellátása tárgyában.
201. Gara község határozata az igazságszolgáltatás szervezése tárgyában.
202. Gara község határozata Stein János iskolaszolga fizetésének megállapítása tárgyában.
203. Gara község határozata a községi baba látogatási díjának megállapítása tárgyában.
204. Kiskér község határozata a községi baba látogatási és működési díjaira vonatkozó szabályrendelet tárgyában.
205. Kucora község határozata a községi segédjegyző fizetésfelemelése tárgyában.
206. Kula község határozata községi utépitési alap létesítése tárgyában.
207. Kula község határozata polgári fiú és leányiskola felállítására tárgyában.
208. Kula község határozata a behajthatatlan községi iparostanonciskolai tandíjhátralékok leírása tárgyában.
209. Nagybaracska község határozata nép könyvtár létesítése tárgyában.
210. Nagybaracska község határozata toronyóra beszerzése tárgyában.
211. Nagybaracska község határozata az 1911. évi fogyasztási adókezelők jutalmazása tárgyában.
212. Nagybaracska község határozata az tisedésben levő harmadik kisbírói javadalomnak a szolgálatban levő két kisbíró közti felosztása tárgyában.
213. Nagybaracska község határozata a községi alkalmazottak betegség esetén ellátása tárgyában.
214. Nagybaracska község határozata a György pusztai orvosi látogatás fuvarának biztosítása tárgyában.
215. Regőce község határozata a községi pénztárnokok fizetésfelemelése tárgyában.
216. Regőce község határozata a községi kül- és belsőségi telkek felmérése és kitűzése körüli mérnöki munkák díjazása tárgyában.
217. Regőce község határozata a gör. kel. szerb iskola és tanítói lakás és az állami óvoda felépítése tárgyában.
218. Torzsa község határozata a doboltatási díjak tárgyában.
219. Torzsa község határozata az ovoda-dajka bérfelemelése tárgyában.
220. Torzsa község határozata a szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában.
221. Torzsa község határozata a községi közmunka mikénti megváltása tárgyában.
222. Ujverbász község határozata Mauer Károly segédjegyző tiszteletdíja tárgyában.
223. Ujverbász község határozata a telekkönyvi betétek helyesbítése illetve kiegészítése és e címen Kiss Gyula h. jegyző jutalmazása tárgyában.
224. Ujverbász község határozata Mauer Károly segédjegyző lakbérének felemelése tárgyában.
225. Ujverbász község határozata a tanonc iskola világítási költségei tárgyában.
226. Ujverbász község határozata a gyepmester bérének megállapítása tárgyában.
227. Ujverbász község határozata írógép beszerzése tárgyában.
228. Vaskút község határozata a községi végrehajtó behajtási illetéke tárgyában.
229. Veprőd község határozata hidmérleg beszerzése tárgyában.
230. Veprőd község határozata a helyettes tanító díjazása tárgyában.
231. Veprőd község határozata a sirásólakbéré tárgyában.
232. Veprőd község határozata Schwertzler Péterné segélyezése tárgyában.
233. Veprőd község határozata Pascht Imre gondozási díjai tárgyában.
234. Veprőd község határozata a községi rendőrség fizetésfelemelése tárgyában.
235. Veprőd község határozata járványkórház építése tárgyában.
236. Veprőd község határozata a községben való házalás eltöltése tárgyában.
237. Veprőd község határozata Klein Gáspár szerződészegő kéményseprő visszatartott díjazásának hovaforvitása tárgyában.
238. Overbász község határozata a Ferencsatorna part szabályozása tárgyában.
239. Okér község határozata az iparostanonciskolai igazgató tiszteletdíja és a szolgáló bére tárgyában.
240. Okér község határozata a vasárnapi könyv megrendelése tárgyában.
241. Tisztaistvánfalva község határozata az adóbehajtási illetékek hovaforvitása tárgyában.
242. Urszentiván község határozata a járványkórház építése tárgyában.
243. Urszentiván község határozata ingatlan eladása tárgyában.
244. Begecs község határozata járványkórház építése tárgyában.
245. Zenta r. t. város határozata Polyakovits Péter és társai utóállítási díj hátraléka törlése tárgyában.
246. Zenta r. t. város határozata Boros György utóállítási díj hátraléka törlése tárgyában.
247. Zenta r. t. város határozata Zékits Száva utóállítási díj hátraléka törlése tárgyában.
248. Zenta r. t. város határozata Bozsóki István és társai utóállítási díj hátraléka törlése tárgyában.
249. Zenta r. t. város határozata Farkas János és társai utóállítási díj hátraléka törlése tárgyában.
250. Zenta r. t. város határozata Nagy Pál Péter és társai utóállítási díj hátraléka törlése tárgyában.
251. Zenta r. t. város határozata Rác Szabó József és 2 társa utóállítási díj hátraléka törlése tárgyában.
252. Zenta r. t. város határozata Balog István és társai utóállítási díj hátraléka törlése tárgyában.
253. Zenta r. t. város határozata Mikin Mutana Milán és társai utóállítási díj hátraléka törlése tárgyában.
254. Zenta r. t. város határozata Horváth János és társai utóállítási díj hátraléka törlése tárgyában.
255. Zenta r. t. város határozata Tóth Orbán és társai utóállítási díj hátraléka törlése tárgyában.
256. Zenta r. t. város határozata Szarka János és 2 társa utóállítási díj hátraléka törlése tárgyában.
257. Zenta r. t. város határozata Borgyoski Milivoj és társai utóállítási díjhátraléka törlése tárgyában.
258. Zenta r. t. város határozata Radulov Milos és társai utóállítási díjhátraléka törlése tárgyában.
259. Zenta r. t. város határozata Kopasz Imre utóállítási díjhátraléka törlése tárgyában.
260. Zenta r. t. város határozata Nagy Abonyi József utóállítási díjhátraléka törlése tárgyában.
261. Zenta r. t. város határozata Klein Dávid és társai utóállítási díjhátraléka törlése tárgyában.
262. Zenta r. t. város határozata Stössel Max utóállítási díjhátraléka törlése tárgyában.
263. Zenta r. t. város határozata Erdélyi Ferenc és társai utóállítási díjhátraléka törlése tárgyában.
264. Zenta r. t. város határozata az új állami iskolák bebutorozása tárgyában.
265. Zenta r. t. város határozata a libalegeli székelyök használata tárgyában.
266. Zenta r. t. város határozata özv. Egi Györgyné kegydíja tárgyában.
267. Zenta r. t. város határozata a mákosi és nagybátikai állami kezelés alatt álló erdő kicserélhetése tárgyában.
268. Zenta r. t. város határozata a városi adóhivatali végrehajtók és becsüsök, továbbá városi díjnokok nyugdíjkezelésbe vétele tárgyában.
269. Zenta r. t. város határozata a felső-kertek előtti kut mellé felállítandó villamos lámpa tárgyában.
270. Zenta r. t. város határozata az aszfalt átjárók vállalatba adása tárgyában.
271. Zenta r. t. város határozata néhai dr. Lovaszy Andor utóállítási elszámolása tárgyában.
272. Zenta r. t. város határozata özv. Kalmár Imréné szül. Hatala Rozália özvegyi ellátása és neveltetési kegydíja tárgyában.
273. Zenta r. t. város határozata Babócs Gézőnek fizetési előleg utalványozása tárgyában.
274. Zenta r. t. város határozata néhai dr. Lovaszy Andor utóállítási előlege törlése tárgyában.
275. Zenta r. t. város határozata Markovits József gyógydíj hátraléka törlése tárgyában.
276. Zenta r. t. város határozata a főjegyzői és jegyzői munkakör megosztása tárgyában.
277. Ada község határozata az italmérségi helyiségeknek vasárnapon át leendő zárva-tartása tárgyában.
278. Ada község határozata a m. kir. államkincstárra tévesen kivetett pótdó törlése tárgyában.
279. Ada község határozata a birtok változások keretében vezetéseért megállapított munkadíj tárgyában.
280. Ada község határozata a községi szülésznek fizetése és díjánál alkotott szabályrendelet tárgyában.
281. Ada község határozata a kórházi gondnoki állással egybekötött fizetésfelemelése tárgyában.
282. Ada község határozata a piaci rendtartásról alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában.
283. Bácsföldvár község határozata az adójegyző helyettesének díjazása tárgyában.
284. Bácsföldvár község határozata Nacsá Márton községi irnok fizetésének felemelése tárgyában.
285. Bácsföldvár község határozata Gregus Antal községi kézbesítő fizetésének felemelése tárgyában.
286. Bácsföldvár község határozata a tanítók fizetésének felemelése tárgyában.
287. Bácsföldvár község határozata a rendőrség részére átengedett földhasználat tárgyában.
288. Bácsföldvár község határozata Balla E. Dénes állatorvos fizetésének felemelése tárgyában.
289. Bácsföldvár község határozata Lovász István községi jegyző tiszteletdíja tárgyában.
290. Bácsföldvár község határozata a r. k. és g. k. harangozó fizetésének felemelése tárgyában.
291. Bácsföldvár község határozata a jegyzők ügykörének beosztása tárgyában.
292. Martonos község határozata a Hoós Margit-féle alapítvány tárgyában.
293. Martonos község határozata a vágóhid felépítésének elhalasztása tárgyában.
294. Martonos község határozata Sztankovits és Zárits mérnökök elleni per tárgyában.

295. Mohol község határozata Kormos József tanító fizetési előlege tárgyában.

296. Mohol község határozata Tokodi György tanító és Gonczlik Emma tanítónő korpótléka tárgyában.

297. Mohol község határozata Polyzovits Lyubicza tanítónő korpótléka tárgyában.

298. Mohol község határozata három mély két turása tárgyában.

299. Mohol község határozata a vasuti menetrend megváltoztatása céljából kiküldött bizottság díjai tárgyában.

300. Mohol község határozata Pecsárszky János alkalmazása és kegydíjának kiutalványozása tárgyában.

301. Óbecse község határozata a főutcai vízenek levezetése tárgyában.

302. Óbecse község határozata a lovas hadnagyok lótartrási átalányának felemelése tárgyában.

303. Óbecse község határozata egyes volt előjárók által visszatérítendő napidíjak tárgyában.

304. Óbecse község határozata Zsivancev Pánta legelődíj megadásának leírása tárgyában.

305. Óbecse község határozata az „Árpád”-ligeti csősz fizetésének felemelése tárgyában.

306. Óbecse község határozata az „Erzsébet”-ligeti parkőr drágasági pótléka tárgyában.

307. Óbecse község határozata új. Bácskay József segédjegyző fizetési előlege tárgyában.

308. Óbecse község határozata az előfogatosok drágasági pótléka tárgyában.

309. Óbecse község határozata egy új írógép beszerzése tárgyában.

310. Óbecse község határozata Csábi András után felmerült szállítási költség leírása tárgyában.

311. Óbecse község határozata Vilatievits Lyubomir szállítási költségének leírása tárgyában.

312. Óbecse község határozata Pekár Balint után felmerült szállítási költség leírása tárgyában.

313. Péterréve község határozata a gör. kel. segédlelkészi állás javadalma tárgyában.

314. Kerény község határozata az anya könyvi vasszekrény beszerzése tárgyában.

315. Kerény község határozata a községi rendőrök fizetésének felemelése tárgyában.

316. Küllöd község határozata az Erzsébet árvaházba való belépése tárgyában.

317. Küllöd község határozata Eckert Antalné által a község részére a 984/23. hr. sz. ingatlan átíratása végett adott nyilatkozat jóváhagyása tárgyában.

318. Körtés község határozata a vágatási biztos tanfolyam költségeinek fedezése tárgyában.

319. Nemesmilitics község határozata a régi orvosi lakás eladására vonatkozó és Kaich Lukács és nejevel kötött adas vevési szerződés jóváhagyása tárgyában.

320. Magyarkanizsa város határozata az övönök fizetés felemelése tárgyában.

321. Magyarkanizsa város határozata öz. Hoffmann Józsefné kegydíja tárgyában.

322. Magyarkanizsa város határozata a városi tűzoltók létszám emelése tárgyában.

323. Alsókaból község határozata a tanítók fizetés emelése tárgyában.

324. Dunagárdony község határozata a község háza építését ellenőrző bizottság tiszteletdíja tárgyában.

325. Dunagárdony község határozata Kovácsévits Demeter hitoktató tiszteletdíja tárgyában.

326. Felsőkaból község határozata Kovácsév Emil és társai tanulmányi segélye tárgyában.

327. Felsőkaból község határozata Athanaczkovits Tivadar segédjegyző fizetés emelése tárgyában.

328. Felsőkaból község határozata a szarvasmarhák beoltása tárgyában.

329. Felsőkaból község határozata a községi kútmester fizetés felemelése tárgyában.

330. Felsőkaból község határozata a régi piacbér hátralékok leírása tárgyában.

331. Felsőkaból község határozata a hitfelekezetek segélyezése tárgyában.

332. Káty község határozata Dr. Stein Jakab orvos jutalmazása tárgyában.

333. Káty község határozata a községi iskolánál felépítendő felszer. költségei tárgyában.

334. Káty község határozata a kisedővoda berendezési költségeinek fedezése tárgyában.

335. Káty község határozata a postamester segélyezése tárgyában.

336. Mozsor község határozata a jogtalanul elfoglalt területek visszaszerzése tárgyában.

337. Mozsor község határozata a járványkórházi ápoló javadalmazása tárgyában.

338. Mozsor község határozata újított szerek beszerzése tárgyában.

339. Mozsor község határozata öz. Bedov Lyubica állandó segélyezése tárgyában.

340. Mozsor község határozata Weitzenhofferné Mayer Hermina tanítónő faatalánya tárgyában.

341. Mozsor község határozata házbhelyek adományozása tárgyában.

342. Mozsor község határozata öz. Sztojkov Krisztina tűzkárosult segélyezése tárgyában.

343. Mozsor község határozata a rendőrök és kisbírák gyógykezelése tárgyában.

344. Mozsor község határozata a hitfelekezetek segélyezése tárgyában.

345. Sajkáslak község határozata a hitfelekezetek segélyezése tárgyában.

346. Sajkáslak község határozata az alkalmazottak nyugdíjárulékaik megváltása tárgyában.

347. Tiszakálmánfalva község határozata a rendőrség drágasági pótléka tárgyában.

348. Tiszakálmánfalva község határozata Dömötör Lejos végrehajtó nyugdíjárulékaik megváltása tárgyában.

349. Tiszakálmánfalva község határozata 3088 korona 96 fillér törlesztésbe hozatala tárgyában.

350. Tiszakálmánfalva község határozata földhasznóbérlés átengedése tárgyában.

351. Tündéres község határozata vágóhid felépítése tárgyában.

352. Tündéres község határozata a nevelési alapnak visszatérítendő összeg fedezése tárgyában.

353. Titel község határozata öz. Mutica Tósné segélyezése tárgyában.

354. Titel község határozata Sztanojev Vászóné segélyezése tárgyában.

355. Boldogasszonyfalva község határozata az ut és országos betegápolási pótadónak megváltása tárgyában.

356. Csurog község határozata óvodai építkezések tárgyában.

357. Csurog község határozata a Kalenits-féle iskola tartarozása és új padok beszerzése tárgyában.

358. Csurog község határozata a Beresényi György által elsikkasztott összeg leírása tárgyában.

359. Csurog község határozata aszfalt tisztítók felfogadása tárgyában.

360. Nádalia község határozata a Barony nevű rét hasznosítása tárgyában.

361. Nádalia község határozata fogyasztási adó mikénti fedezése tárgyában.

362. Zsablya község határozata a szegény iskolás gyermekek felnevelése tárgyában.

363. Zsablya község határozata a tiz Norton féle mélykut furatása tárgyában.

364. Zsablya község határozata Sztefánovits Pánta és társai tanítók fizetésemelése tárgyában.

365. Zsablya község határozata a hitfelekezetek segélyezése tárgyában.

366. Zsablya község határozata a róm. kath. tanulóknak tankönyvekkel leendő ellátása tárgyában.

367. Dunagárdony község határozata új község háza szükséges butorok beszerzése tárgyában.

368. A titeli rétkelző bizottság határozata 910000 korona felesleg felosztása tárgyában.

369. A titeli rétkelző bizottság határozata az ideiglenesen elhelyezett réti pénz kamatainak felosztása tárgyában.

370. A titeli rétkelző bizottság határozata az egyes községek által befizetett rétváltásdíj visszatérítése tárgyában.

371. A titeli rétkelző bizottság határozata dr. Szemző Dezső ügyvéd munkadíja tárgyában.

373. A titeli rétkelző bizottság határozata a szablyai heréskertek után elveszett bérletek leírása tárgyában.

373. Ujfutak község határozata a községi kisbírák élethossziglani megválasztása tárgyában.

374. Hódság község határozata még egy országos vásár kérelmezése tárgyában.

375. Herczegszántó község határozata husvizsgálati szabályrendelet alkotása tárgyában.

376. Sánd, Bácsszentiván, Gombos és Szilagi községek határozatai kőrallatorvos egyévi szabadsága tárgyában.

377. Mohol község határozata husvizsgálati szabályrendelet tárgyában.

378. Zenta város határozata Bene Menyhért behajthatlan hátralékának leírása iránt.

379. Begecs község határozata a községi pótadónak egyféle százalékban való megállapítása iránt.

380. Okér község határozata 1912. évi közmunka tartozásának mikénti fedezése iránt.

381. Dunagálos község határozata utadó tartozásának mikénti fedezése iránt.

382. A vármegyei erdőőrzési és erdőkezelési alapok 1911. évi zárszámadásai.

383. Dr. Sági Sámu járásorvos kérvénye a főorvosi teendők elvégzéseért részére megállapítandó jutalomdíj tárgyában.

384. Délmagyarországi magyar közművelődési egyesület kérvénye Zomborban letesítendő kulturális alkotások támogatása iránt.

385. Temes vármegye alispánjának megkeresése a temesmegyei arvizkárosultak részére adandó segély iránt.

386. New Yorki magyar kórház egyesület kérvénye építendő kórház költségeihez adandó pénzbeli segély iránt.

387. Grázi magyar egyesület kérvénye anyagi támogatás iránt.

388. A nők választójogi világszövetsége VII. kongresszusa gazdasági bizottságának kerelme anyagi támogatás iránt.

389. Malonyai Béla szolgabíró, tb. főszolgabíróknak kérvénye segély iránt.

390. Bacsujfalu község kérvénye az Erzsébet tere vezető utcának kikövezése iránt.

391. Bácsordas község kérvénye a hód-ság—gombos—kamaristyei utnak a törvényhatósági közutak hálózatába leendő felvétele és kiépítése iránt.

392. Blau Rezső mobácsi vállalkozó kérvénye a dunagálos—petróc—ósóvíi törvényhatósági közut építési munkáira szerződésileg megállapított építési határidőnek meghosszabbítása iránt.

393. Guttman és Frank újvidéki vállalkozó cégnek kérvénye a futa—cserevici révhez vezető törvényhatósági közut építési munkáira szerződésileg megállapított határidőnek meghosszabbítása iránt.

394. Bogyó Ottó nyug. utmester segély iránti kerelme.

395. Nagy János trvhi utkaparó kérvénye állandó ellátás megállapítása iránt.

396. Cservenka község kerelme a felhőszakadás okozta költségek megtérítése iránt.

397. Oszivác, Kula, Ujverbász és Cservenka községek önkéntes tűzoltóságainak kerelme a cservenkai felhőszakadás okozt árviz következményeinek megszüntetéséből felmerült költségeik megtérítése iránt.

398. A torzsai árva- és szeretetház kérvénye 2000 kor. segély iránt.

399. Weisz Albert óbecsei lakos segély iránti kérvénye.

400. Petrovits Károly palonai lakos segély iránti kérvénye.

401. Gergurov Károly palonai lakos segély iránti kérvénye.

402. Haberstroh Mátvás küllödi lakos segély iránti kérvénye.

403. Athanaczkov Milorad turjai lakos segély iránti kérvénye.

404. Péntes József, Milovanov Daniel, Rapcsák Mihály és Pece Pál óbecsei lakos segély iránti kérvénye.

405. Horváth Antal óbecsei lakos segélye iránti kérvénye.

406. Dr. Gál Ödön kérvénye költségeinek megtérítése tárgyában.

407. Dr. Csernyus Pál vármegyei alügyész kérvénye 3 bavi szabadságidő engedélyezése iránt.
408. Sgmond Góntér ósói jegyző kérelme, testvéröccsére ifj. Sgmond Gyula nyug. községi jegyző nyugdíjának további folyosítása illetve annak megengedése iránt, hogy a megállapított nyugdíját külföldön is élvezhesse.
409. Özv. Herczeg Gyulaé kérelme özvegyi nyugdíj és temetkezési segély megállapítása iránt.
410. Dr. Strone Frigyes újutaki körorvos kérelme, helyettesi minőségben eltöltött szolgálati idejének a nyugdíjba leendő beszámítása iránt.
411. Özv. Schumacher Jozsefné kérelme, özvegyi ellátás illetve kegydíj iránt.
412. Mihály Sándor nyugalmazott községi jegyző nyugdíjának megszüntetése.
413. Vécsey Károly nyugalmazott vármegyei alszámvéve kérelme, nyugdíjának felemelése esetleg bizonyos segélyösszeg megállapítása iránt.
414. Özv. dr. Roxer Gyulaé kérelme kegydíj iránt.
415. Dr. Strone Frigyes újutaki körorvos kérelme helyettesi tiszteletdíjának megállapítása iránt.
416. Ungar Maté közigazgatási tanfolyam hallgatónak tanulmányi segély iránti kérelme.
417. Pevny Ferenc közigazgatási tanfolyam hallgatónak tanulmányi segély iránti kérelme.
418. Szatmáry Béla közigazgatási tanfolyam hallgatónak tanulmányi segély iránti kérelme.
419. Endstrasser Antal közigazgatási tanfolyam hallgatónak tanulmányi segély iránti kérelme.
420. Borovánszky Géza közigazgatási tanfolyam hallgatónak tanulmányi segély iránti kérelme.
421. Csernak Dező közigazgatási tanfolyam hallgatónak tanulmányi segély iránti kérelme.
422. Fonó Vilmos körállatorvos gyógyköltsége iránti kérelme.
423. Abaffy János tb. szolgabíró gyógyköltsége iránti kérelme.
424. Bácsi Bodro: vármegyei irodalmi társaság segély iránti kérelme.
425. Ö.v. Birkás Ferencné segély iránti kérelme.
426. Krizsán János és társai rendszerinti díjnyokok fizetésjavítás iránti kérelme.
427. A vármegyei palotafelügyelő és szolgáló személyzet kérelme eszmapenztüknek felemelése iránt.
428. Koros József Szilágyi községi jegyző kérelme javadalmasításának megállapítása iránt.
429. Szomser József bacsalmási jegyző kérelme természetbeni járandóságának megállapítása iránt.
430. Jurisits István és Seláffer Lajos ideiglenes díjnyokok kérelme a részükre kiadott családi pótléknek valamelyik megyei alaphoz leendő fedezése iránt.
431. Bács-ujfalu 1912. évi, Obecse 1911. évi, Csátalja 1912. évi, Dunagárdony 1912. évi, Sajkásszentiván Katy 1912. évi, Urszentiván 1912. évi Iső, Ujverbász 1912. évi, Szilágyi, Sztapár Gábor 1912. évi pót, Ada, Martonos, Begecs, Regőce, Szilbács, Derye, Paripás, Szilberek, Bacsóváros, Vajsza, Bogyán, Kuczora, Urszentiván, Osóvé, Pros, Okér, Veprőd, Ujpalánka, Vaskút, Rém, Szépliget, Mátételke, Dunabökény, Bács, Gombos, Kossuthfalva, Bajsa, Csantavér, Szond, Dorozló, Bacsószentiván, Borota, Madaras, Morsor, Szilágyi, Kúla, Katy, Pacsér, Apatin, Csajkás községek rétközeli bizottsága, Oszivác, Gábor, Magyarakanizsa 1913. évi költségvetése.
432. Szentfülöp 1911. Kucora, Órszállás és Nádalya 1912. évi pót, Órszállás, Torzsa, Kiskér, Bezdán, Körtés, Kunbaja, Sztapár és Nemesmilitics 1913. évi rendes költségvetései.
433. Veprőd 1911. évi közpénztári, Torzsa 1911. évi elhagyott gyermekek segélyalap, Zenta város 1911. évi gyámpénztári, Csátalja, Tiszakálmánfalva 1911. évi, Boróc 1909. évi, Ujverbász, Sajkásgyörgye, Regőce, Küllöd 1911. évi, Szeghegy 1910. évi, Csá-

voly, Madaras, Mélykut 1911. évi közpénztári, Militics 1911. évi elhagyott gyermekek segélyalap, Magyarakanizsa 1911. évi gyámpénztári, Kucora, Katy 1911. évi és Sajkáslak 1910. évi közpénztári számadásai.

434. Katymár 1908. és 1909., Palona, Bácsujlak, Opa'ánka, Szilbács, Bulkeszi, Parrag 1910., Kiskér és Borota 1911. évi közpénztári és Borota 1911. évi orsz. kat. felmérési költség számadás.

435. Greiner Zsigmond állatorvos oklevelének meghirdetése.

436. Dr. Nádor Gyula és dr. Kopenetz Lajos orvostudori oklevelének meghirdetése.

HIRDETÉSEK.

„Styria-Universal“
kötőgépek 13-12

megmunkálnak **finom** és **vastagszálnu** pamutot **ugyanazon gépen.**

Árjegyzék ingyen. Részletfizetésre is.

Képviselek kerestetnek.

STYRIA-KÖTŐGYÁR, GRAZ, III.

Meglepő
újdonság!!

Wagner Hangszerkereskedő Budapest.

FACIMBALOM (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A **FACIMBALOM 15 különböző** nagyságban összehangolt **fadarabból** áll és verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ár a tokkal, verőkkel és **mesés ajándékkal csak 6 korona**

WÄGNER a „Hangszer-Király“ országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházában. **Budapest, József-körút 15. sz.**

Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Az építető közönség figyelmébe!

Van szerencsém a m. t. építető közönség szives tudomására hozni, hogy a kőmives mesteri vizsgát sikerrel lettem. Elvállalok e szakmába vágó mindennemű munkákat, ugymint: **kőmives, ács és beton** munkálatokat; továbbá **javitási és átalakítási** munkálatokat szolid árak mellett.

Tervrajzokat a legszolidabb árak mellett készítek.

Hívásra vagy levélbeli megkeresésre a háznál azonnal megjelenek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Ivancsevits Mihály

6-2 csl. kőmives mester

Zombor, Karoly-utca 10.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Kawa-Santai-Kapszulák kitünő szer
hugyesőfolyás, kankó, herelob, hólyaghurut és idült fehérfolyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz ára 3 kor.

Dr. Bojta-Injekció ezzel egyidejűleg használva.
Orvosilag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill.; ehhez egy feeskendező férfiának vagy nőnek 1-50 kor. Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmulhatatlan hatású testszaggató-soknál, reuma-, csusz-, fej-, fogfájásnál és bőrvizketegségnek. 1 próba üvege 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 fill. *—6

SKRIBANEK R. M. gyógyszerháza a „Kereszt“-hez,
Femesvár, Erzsébetváros, XIV., Hunyadi-ut 30,
Viszontelárusítók jól fizetve.

Sok pénzt takarít meg bárki, ha

SCHREIER JÁNOS
KÁRPITOSNÁL
ZOMBORBAN, TREFORT-UTCA 4.

készített minden e szakba vágó cikkeket, ugyszintén kapható kész **butorok, divánok, teljes uri szoba- és szalonberendezések** nagy választékban a legmodernebb kivitelben.

Elvállalok minden e szakmába vágó javításokat, valamint kívánatra házhoz is megyek.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

SCHREIER JÁNOS,
kárpitos.

10-3

„Varázsfuvola.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola“ rendkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bögővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt

csak 4 korona. *—68

Csakis **Wagner „Hangszer-Király“** országos elismert legolcsóbb hangszerárúházában kapható. **Budapest, József-körút 15.** — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak, es. és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsóausztria, feltalálója a

WILHELM-FÉLE TEÁNAK.

Hogy én a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert kötelességemnek tartom Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchenben, hálás köszönetemet nyilvánítani azon szolgálataért, mellyel a Wilhelm-féle tea az én

fájdalmas reumatikus szenvedéseimet

megszüntette és ezért azoknak, kik ezen rettenetes betegségbe estek, ajánlom a tea használatát. 4 heti használat után nemcsak teljesen megszűnt a fájdalom, hanem dacára annak, hogy már 6 hét óta nem iszom a teát, az egész testalkat-részem megjavult. Én meg vagyok győződve, hogy mindenki, aki hasonló betegségben szenved, ezen tea használatát által a feltalálót, Wilhelm Ferenc urat, úgy mint én, áldani fogja.

Kiváló tisztelettel

*—14

Butschin-Streifeld grófnő
főhadnagy neje.

Ára csomagonként 2 K, 6 csomag 10 K.

Hol gyógyszerárúházban s drogériában nincs, direkt küldés!

KOMBINETT JÁTEK

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatal és öreget, szegényt vagy gazdagot egyaránt mesésen szórakoztat. :: Mindenütt kapható.

ÁRA 1 KORONA. *—36

Gyártja: a „Cserépgyár“ **R.-T. Kismányán.**

Minden nagyobb városban állandó bizományos raktárt óhajtván fenntartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk. ::

A budapesti raktár telefonszáma 170-88.

ÜZLET MEGNYITÁS.

Tisztelettel van szerencsém a m. t. közönség szives tudomására hozni, hogy **Zomborban, a Szentháromság-tér és Basa-utca sarkán** (a volt Tarczay-féle emeletes házban) törvénytörőleg bejegyzett

GERGUROV GYÖRGY

CÉG ALATT

fűszer, csemege, bor, tea, rum, ásványviz- és festék-kereskedést

rendeztem be és azt **folyó évi november hó 17-én megnyitottam.**

Kiváló figyelmebe ajánlom dúsan felszerelt áruraktáramat, különösen **prágai sonka, angol szalonna**, bel- és külföldi **sajtok**, finomított **cukor**, valódi **Cuba**, jó zamatú **arab mocca** és **jáva-kávéimat**, kitűnő **ananász jamaikai rum**, bel- és külföldi **cognac**, különféle **csemege- és pezsgő-boraimat**, úgy **kinai és orosz teámat** is, mely árúk mind megbízható közvetlen s első kézből lesznek beszerelve.

Amidőn nagybecsű megbízásait tisztelettel kérem, biztosítom, miszerint minden törekvésem oda irányul, hogy megelégedését minden tekintetben kiérdemelhessem. Megrendelések a legkisebb mennyiségben is házhoz szállítanak.

Magamat szives jóindulatába és pártfogásába ajánlva, maradok

kitűnő tisztelettel

GERGUROV GYÖRGY.

10-7

1226/1912. szám.

Hirdetmény.

Doroszló község utcái és tereinek szabályozási térképe, illetve a vármegei építési szabályrendelet 1. §-a értelmében és a 19807/1907. alisp. számú rendelettel kiadott utasítás szerint elkészítendő műszaki műveletek elkészítési munkálataira pályázatot hirdetünk.

Felkéretnek azon okleveles mérnök urak, kik ezen munkára pályázni kívánnak, hogy zárt írásbeli ajánlataikat legkésőbb **1913. évi január hó**

31-ig a község előljáróságához adják be, mert a később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Ajánlattevők ajánlatukban kijelenteni tartoznak, hogy az első pontban hivatkozott utasításban foglaltakat ismerik és hogy magukat azoknak mindenben alávetik.

A község fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül tekintet nélkül az árra, szabadon válasszhat.

Doroszlón, 1912. december 17.

2-2

Előljáróság.

AZ UJSÁG

karácsonyi nagy jubileumi száma

tartalom és terjedelem dolgában páratlanul áll az egész világsajtóban. Nincs az a naptár- vagy album-ajándék, mely ezzel az egy

karácsonyi jubileumi számmal

feler. Ezt a karácsonyi jubileumi számot megkapja mindenki, aki AZ UJSÁG-ra, ha csak egy hónapra is, január elsejével előfizet.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 28.—K
Félévre . . . 14.—K
Negyedévre . . . 7.—K
Egy hónapra . . . 2.80K

Az Ujság a legjobban szerkesztett, teljesen független, nagy előkelő napilap. Vasárnap: Asszony-, Gyermekek- és Automobil Sport melléklet.

Megrendelő cím: „AZ UJSÁG“ kiadóhivatala BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 54. szám.

Zombor város üzleti : tájékoztatója. :

Bácsmegeye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1878. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőkben és papucsokban. Hazai, kóbrák és külföldi gyártmányokban.

Listhevi György angol férfiszabó (Kistemp-lom-u. 4.) a legdivatosabb öltönyöket, valamint őszi-tavaszi kabátokat szolid árak mellett legesinosabb kivitelben készít.

Husveth István,
fest és tisztit.

Zombor, Deák Ferenc-körút 20. Telefon sz. 80.
Alapított 1824-ben.

Butor nagy vásár! Bácska legnagyobb butorraktára. Eladások részletfizetésre is. Iparosok áru-sarnoka.

Berautók megrendelhetők a zombori Autóbusz vállalat irodájában. Telefonszám: 91.

Gyümölcs, friss tej, vaj, túró, tejföl, továbbá tea, rum, bor, valódi boszniai szilvórium, likőr stb. állandóan kapható özv. Vörös Istvánné fűszer- és deligyümölcs-üzletében, Városv Gyula-utca. 50-46

Scherer M. megnagyobbított és kibővített nagy butor-, üveg- és porcellán-raktára, Kossuth Lajos-utca. Nagy választék uri ebéd- és hálószoba berendezésekben. Kárpított butorjavítás, képkeretezés és üvegezés elfogadtatik.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!!

és állandó raktár világhírű **Förster** és

Wirth-féle zongorák angol szerkezettel, ugyszintén **Öezer, Petroff, Lauberger, Stingl-féle zongorák** bécsi szerkezettel

bármikor megtekinthetők minden vételi kötelezettség nélkül.

Raab Károly

zongora termelben Zrínyi-utca és Orgona-utca 12. sz.

Minden este 6-7-ig Phonola hangverseny!

Mandits P. elsőrendű fényképezési műtermét Petőfi-utca 13. sz. alá (Bunyi-féle ház) helyezte át. Együttal értesíti a fényképezési sportkedvelőket, hogy minden minőségű fényképezőgépek, valamint az összes fényképezési cikkek nála beszerezhetők.

Raics József (Zombor, Széchenyi-körút 26.) polgári és egyenruha szabó, valamint egyéves önkéntesi felszerelések szállítója. Szövetekben nagy választék. Szolid árak!

Gorgurev Dániel és fia vas- és festékkereskedése és szénagykereskedése Zombor, Kossuth Lajos-u. 10. sz. Porosz darab, kocka, dió és brikket (tégla) szén. Hazai és porosz koks. Kovács szén és boszniai kőszenek. Pécsi fűtő és brikket (tégla) szén cséplésre mindenféle hazai és külföldi bányából különféle ipari célokra használható szenek. Interurbán telefon 98. szám.

Ugry József villanyerőre berendezett cukrászata (Kossuth-u. 11., telefon sz. 170.) Ajánlja mindennapi friss süteményeit és cukorkáit, valamint ozsonnakávéit. Rendelést vidékre is elfogad.

AUTO-PNEUMATIC!!!

Bátor vagyok nagybecsű tudomására hozni, hogy a hírneves „Michelin“-pneumatic gyári lerakatát sikerült megkapnom, ennél fogva azon helyzetben vagyok, hogy az összes méretű auto-pneumaticot, köpenyt és tömlőt, eredeti gyári árakon, zombori raktáramról adhatom.

Raktáron tartok továbbá Vacuum auto-olajat, valamint auto-benzint is.

Nagyrabecsült megbízásait kérve, vagyok kiváló tisztelettel

DOLENCICS JÓZSEF
Zombor, Zrínyi-utca 8. — Telefonszám 162.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 44. sz. — Nagy raktár kész sír-emlékek és butor-márványlapokban. Márvány-fűrészelés és csiszolás.

Bachrach Viktor szén- és tüzfakereskedő Thököly-ut 29. Magyar és porosz kőszén, továbbá koks és legújabb rekorta faszén, vágott és ölfá legolcsóbb árban házhoz szállítva. Szén és fa vagononként is megrendelhető.

Tilger Mihály (Szelenese, Könyök-utca 15., kis szerb iskola közelében) szitaáru, valamint kert és udvar bekerítéséhez szükséges drótfonat készítő.

Épület és butorasztalos műhelyem a mai kornak megfelelően villanyerőre berendezve folyó évi januártól kezdve saját házamba (Liszt-utca 2.) a leendő tisztviselőtelep szomszédságába helyeztem át. **Ispánovits Mihály.**

Schneider János kocsifényező és kárpitos Zombor, Zöldfa-utca 8. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthúzása jutányos árak mellett eszközöltetnek.

Szénkereskedés.

Raktáron tartok és állandóan kapható:

I-ma porosz szén 100 kiló ára	4-80 K.
Legfinomabb koks 100 kiló ára	5-40 K.
I-ma salgótarjáni szén 100 kiló ára	3-70 K.
I-ma kétszer mosott kovácsszén 100 kiló ára	4-20 K.

A szénárak levelezőlapon vagy telefon útján megrendelhetők a legkisebb mennyiségben is, amelyet pontosan kimérve, teljesen díjtalanul szállítom haza. — **Waggononkénti megrendelést is elfogadok.**

RESCH JÓZSEF
Zombor, Radics-u. 4. Telefon sz. 107. és 134.

Fényképek. **Singer S.** ujonnan épült és izléesen berendezett fényképezési műtermében készülnek a legmodernebb kivitelű fényképek. (Kossuth Lajos-utca, saját ház.)

Czeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vízvezetékek és fürdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogén hegesztési telep.

Női kézimunkák és hozzávaló kellékek a legkiválóbb izlésű és legolcsóbb árban kapható **Kaufmann Emil** kézimunka üzletében Zombor, Petőfi-utca. Tanítónők és zárdák 20% kedvezményben részesülnek.

Ha jól és olcsón akar vásárolni, keresse fel a **Klein Vilmos és Társa cég** üzletét (Kossuth Lajos-utca 1. sz.), hol mindenféle rövid-, szövött-, bőr- és acélárut nagy választékban jutányosan kaphat.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel van szerencsém a t. közönség nagybecsű tudomására juttatni, hogy **Gromon-utca 2. szám alatti**

könyv-, zenemű- és papirkereskedésemet

Kossuth Lajos-utca és Deák Ferenc-körút sarkára, a Falcone-féle alapítványi házba helyeztem át.

52-43

Teljes tisztelettel

LUGUMERSZKY P. SZVETOZÁR,
könyvkereskedő.

*

Legolcsóbb és legalkalmasabb

karácsonyi és újévi ajándékok
mérsékelt árak mellett kaphatók.

Kinek drága az egészsége

és pénzt nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

OROSZLAN
Menthol Sósorszeszt
a házszerék királyát.

Kapható 44 fl., 1 K 10 f., és 2 K 20 filléres üvegekben.

Főelárúsítás: 52-44

Lugumerszky P. Szvetozár
fűszerkereskedésében Zomborban.

Törvényesen bejegyzett védjegy. Óvakodjunk értéktelen utánszaktól.

Csusz, köszvény, reuma, szaggatás, nyílalás, oldalszurás, kereszt-csontfájás, derék-, oldal- vagy hátifájás, izom- és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merov vögtagok és ujjak, görcsök, továbbá hűlés-, megfázás- vagy légútzamból származó bajok azonnal enyhülnek az **Oroszlán Menthol Sósorszesz** használatával. Ha a fej téstész a dörzsölést nem tűri, ugy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fejfájás, fojszagatás, hajhullás, idegesség, hágyadság, kimerültség, általános gyengeség esetében kincsozol ér fel a valódi **Oroszlán Menthol Sósorszesz**. Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza, nátha ha fellep, ugy emlékezzék az **Oroszlán Menthol Sósorszeszre**, mely a legkiválóbb és legelterjedtebb házszer. Ezer és ezer más esetben is kitűnő sikerrel lesz az **Oroszlán Menthol Sósorszesz** használva. Minden egyes üveghöz bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálaírat tanuskodik róla, hogy az **Oroszlán Menthol Sósorszesz** az emberiség jötevéje.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

ÁLLANDÓ BUTORKIÁLLITÁS,
meglepetésszerű olcsó, a legmagasabb
!! 100-44 igényeknek megfelelő !!

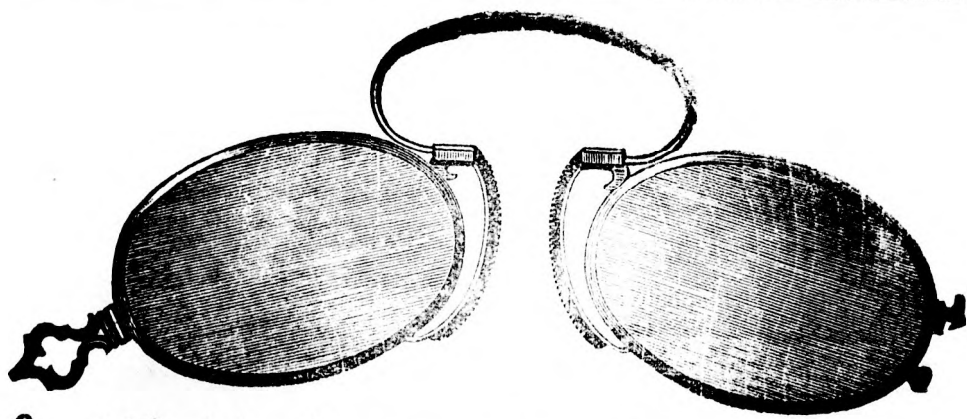
LAKÁSBERENDEZÉSEK,

ur szobák, szalonok,
ebédlők és hálószobák **nagy raktára.**

Ugyanott egyéb ipari készítmények állandó raktára és eladási helye.
Elfogad a legmodernebb **KÁRPITOS MUNKÁRAT** és **DISZITÉSEKET.**

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

**Optikai, betegápolási,
elektrotechnikai vállalat.**

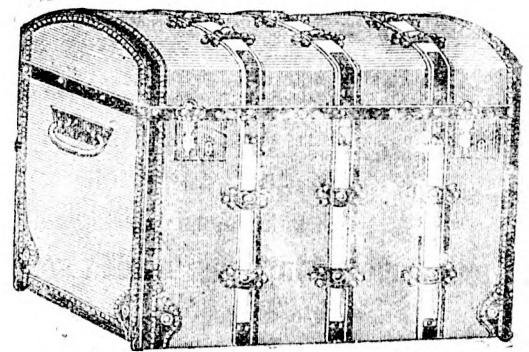
Nagy választék!! 100-66 Olcsó árak!!

**Javítások lehető leggyorsabban
eszközöltetnek**

TELSCH GÁSPÁR

lát- és műszerésznél, **ZOMBOR.**

Nyomatott Bittermann Nándor és Fia cég könyvnyomdájában Zomborban.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Teltsch Gáspár

bőröndgyárában, **Zomborban.**

Kiadótulajdonos: Bittermann Nándor és Fia cég.